

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH **ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA**

Katedra krajinného managementu

Diplomová práce

Návrh dosadby rozptýlené zeleně
v rámci komplexní pozemkové úpravy

Autorka práce: Bc. Nikola Pilská

Vedoucí práce: Ing. Monika Koupilová, Ph.D.

České Budějovice
2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne .....

.....
Podpis

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je zpracovat návrh výsadby či dosadby rozptýlené zeleně v rámci komplexních pozemkových úprav, na základě průzkumu vybraného řešeného území Salačova Lhota.

Na začátku diplomové práce je vysvětlena potenciální vegetace České republiky. V další kapitole je zahrnuta charakteristika rozptýlené zeleně z několika hledisek, součástí je také popis jednotlivých funkcí a členění rozptýlené zeleně. Praktická část diplomové práce zahrnuje detailní průzkum oblasti, zaznamenání jednotlivých prvků do mapy a jejich popis, jak z hlediska druhového složení, tak i zdravotního stavu. Na závěr práce je zpracován návrh rozptýlené zeleně.

Klíčová slova: komplexní pozemkové úpravy, plán společných zařízení, krajina, rozptýlená zeleň, strom, doprovodní zeleň, solitérní dřevina, remízek.

Abstract

Aim of this thesis is to prepare a suggestion of either planting or replanting scattered greenery as a part of the complex land consolidation, based on survey of a selected area Salacova Lhota.

There is an explanation of potential vegetation of the Czech republic at the beginning of the thesis. The following chapter includes description of scattered greenery from different point of views as well as description of every of the functions and structuring of scattered greenery. The practical part of the thesis deals with detailed survey of the area, entering each element on a map together with its description both from species composition and health condition point of view. The proposal of scattered greenery is submitted at the end of the thesis.

Keywords: complex land consolidation, common facilities plan, landscape, scattered greenery, tree, accompanying greenem, solitary wood, draw

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí této diplomové práce paní Ing. Monice Koupilové, Ph.D. za vedení, pomoc a rady při zpracování údajů, které mi pomohly tuto práci vypracovat a dokončit.

Obsah

Úvod.....	8
1 Literární rešerše.....	9
1.1 Potenciální vegetace České republiky.....	9
1.2 Krajina	9
1.2.1 Vývoj a rozdělení krajiny.....	10
1.2.2 Krajinný ráz.....	10
1.3 Rozptýlená zeleň	10
1.3.1 Rozdělení rozptýlené zeleně	11
1.3.2 Výsadba rozptýlené zeleně.....	16
1.3.3 Péče o rozptýlenou zeleň.....	17
1.4 Ochrana přírody.....	17
1.4.1 Zákony, vyhlášky a úmluvy vztahující se k ochraně krajiny.....	18
1.4.2 Právní vztahy k dřevinám	18
1.5 Rozdělení dřevin dle typů geobiocénů	18
1.5.1 Vegetační stupeň	19
1.5.2 Trofická řada	19
1.5.3 Hydrická řada	20
1.6 Návrh dosadby rozptýlené zeleně v rámci PSZ při KoPÚ	20
1.6.1 Plán společných zařízení	21
1.6.2 Návrh rozptýlené zeleně.....	23
1.6.3 Výsadba zeleně v rámci KoPÚ	24
2 Cíl práce	25
3 Metodika	26
3.1 Materiál	26
3.1.1 Katastrální území	26
3.1.2 Charakteristika přírodních podmínek.....	28

3.1.3	Hydrologické poměry.....	32
3.1.4	Geologické poměry	35
3.1.5	Geomorfologické poměry	36
3.1.6	Půdní poměry	36
3.1.7	Chráněné oblasti a ÚSES	37
3.1.8	Hospodářské využití území.....	38
3.1.9	Charakteristika dopravního systému	39
3.1.10	Geobiocenologické zařazení řešeného území (STG).....	39
3.1.11	Hodnocení řešeného území z hlediska potenciální vegetace ČR.....	42
3.2	Metody.....	42
3.2.1	Literární rešerše.....	42
3.2.2	Výběr území	42
3.2.3	Podklady pro podrobný popis	42
3.2.4	Terénní průzkum a pořízení fotodokumentace	43
3.2.5	Zpracování výsledků terénního průzkumu.....	43
3.2.6	Návrh výsadby a dosadby rozptýlené zeleně	43
4	Výsledky a diskuse.....	44
4.1	Aktuální stav rozptýlené zeleně v řešeném území	44
4.1.1	Liniové prvky	44
4.1.2	Solitérní dřeviny.....	51
4.1.3	Plošné prvky - remízky	53
4.1.4	Soustava mezí.....	54
4.2	Posouzení druhového složení z hlediska vegetačního stupně	54
4.3	Poškození dřevin rozptýlené zeleně v řešeném území	56
4.4	Návrh nové výsadby/dosadby rozptýlené zeleně v rámci PSZ při KoPÚ ...	58
4.4.1	Návrh nové výsadby/dosadby	59
4.4.2	Náklady spojené s výsadbou rozptýlené zeleně.....	62

4.5	Vyhodnocení výsledků	63
4.5.1	Diskuse	65
5	Závěr	67
	Seznam použitých zdrojů	68
	Seznam obrázků	74
	Seznam tabulek	75
	Seznam grafů.....	76
	Seznam zkratk	77
	Seznam příloh.....	78

Úvod

Hlavním tématem této diplomové práce je zpracování návrhu rozptýlené zeleně v rámci komplexních pozemkových úprav.

Nejprve je zapotřebí si charakterizovat rozptýlenou zeleň, její funkce a návaznost na plán společných zařízení při KoPÚ. Zeleň v krajině má velký význam pro všechny organismy, kterým poskytuje úkryt a v některých případech i potravu. Termínem rozptýlená zeleň jsou míněny veškeré dřeviny, které nejsou součástí lesního porostu a nenacházejí se uvnitř obce. Řadíme sem doprovodné dřeviny vodních toků a ploch, pozemních komunikací, remízky, solitérní dřeviny a soustavy mezí. Rozptýlená zeleň má vliv na čistotu vzduchu, klima a také na krajinný ráz.

Tato diplomová práce je zaměřena na rozptýlenou zeleň v katastrálním území Salačova Lhota, kde v roce 2016 byly zahájeny KoPÚ. V současné době probíhá schvalování PSZ. Práce obsahuje popis jednotlivých prvků rozptýlené zeleně a jejich umístění v řešeném území. Dále je součástí i návrh výsadby nové rozptýlené zeleně a obnova stávající.

---

1 Literární rešerše

1.1 Potenciální vegetace České republiky

Potenciální přirozenou vegetaci je možno definovat jako vegetaci, která se vytvořila ve stanoveném čase a místě, bez jakýchkoliv antropogenních vlivů (Sklenička, 2003).

Česká republika byla na základě terénního průzkumu a knižních informací rozdělena do 51 mapových jednotek, které mají různou fytoecologickou¹ pozici (Neuhäuslová, 1998). Toto fytoecologické členění rozlišuje vegetační jednotky, které jsou založeny na čtyřech hierarchických stupních, ty se odlišují příponou u latinských jmen. Členění je rozděleno od nejnižší po nejvyšší úroveň na asociaci, svaz, řád a třídu (Chytrý, 2013).

Z 51 jednotek bylo 44 jednotek vyčleněno na jedné nebo dvou asociacích, 2 jednotky na stupni svazu, 3 jsou na úrovni řádu, 1 odpovídá více třídám a poslední jednotkou jsou antropogenní místa, zejména uhelné revíry na severu Čech (Neuhäuslová, 1998).

1.2 Krajina

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny definuje krajinu jako: „část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů s civilizačními prvky“. Krajina má nespočet definic a lze ji charakterizovat z různých pohledů a hledisek (historického, hygienického, ekologického, geografického atd.) (Novotná, 2001).

Pro lidstvo a budoucí generace je důležité zachování vyváženého duchovního a materiálního vztahu ke krajině. Dnešní technické vymoženosti umožňují lidstvu výrazně narušit či úplně zničit velké části krajiny. Toto jednání by časem mohlo vést ke konci civilizace (Pilný, 1993). Na základě územního plánu můžeme posoudit využívání krajiny a také jestli jsou plně využity všechny mimoprodukční funkce (Mackovič, 2017).

---

¹ Fytoecologie = nauka o rostlinných společenstvech

1.2.1 Vývoj a rozdělení krajiny

Krajina je ovlivňována socioekonomickými a přírodními pochody, ustavičně dochází k jejímu vývoji. Rozdělujeme ji na 2 základní typy: přírodní a kulturní. Přírodní krajina je založena na přírodních krajínotvorných procesech, zatímco do kulturní krajiny zasáhl člověk. Dále ji můžeme dělit na tři subtypy (vyvážená, degradovaná, devastovaná). Podle funkčního využití rozlišujeme krajinu na lesní, průmyslovou, zemědělskou, sídelní a rekreační (Volný, 2002).

1.2.2 Krajinný ráz

Představa krajinného rázu pochází již z minulého století a v roce 1989 byl u nás pojem legislativně ukotven (zákon č. 114/1992 Sb.). Tento zákon vyhláší povinnost chránit zvláště chráněná území, významné krajinné prvky a kulturní dominanty (Zajoncová, 2009).

Podle Novotné (2001) lze krajinný ráz považovat za historickou, přírodní a kulturní charakteristiku nějakého místa nebo oblasti. Při povolování či umísťování staveb musí být dodrženy zásady krajinného rázu, zejména pro zachování chráněných území, významných krajinných prvků a dominant.

1.3 Rozptýlená zeleň

Zeleň jako taková je velice široký pojem, který zástupci různých vědních oborů často mohou vysvětlovat rozdílně. Pojem zeleň zahrnuje lesní porosty, parkové úpravy, zatravněné plochy, aleje, solitérní dřeviny a remízky (Šindelářová, 1975). Termín rozptýlená zeleň komplexně označuje porosty (stromové nebo keřové), které jsou vysazovány na malých plochách, například u vodních nádrží a toků, podél komunikací nebo v prostoru (Jůva et al., 1977). Rozptýlená zeleň je důležitou složkou v krajině, kde napomáhá k rozlišení krajinných plošek na menší části (Sklenička, 2003).

Pojem rozptýlená zeleň má v literatuře i několik synonym, záleží na daném autorovi. Zeleň je také označována jako např.: „zeleň na nelesní půdě“, „zeleň v krajině“, „zeleň rostoucí mimo les“, „dřeviny rostoucí mimo les“ (Šindelářová, 1975).

V dnešní době se plocha rozptýlené zeleně pohybuje okolo 0,5 % nelesní krajiny (Volný, 2002).

V minulosti se krajina formovala třemi způsoby. Za prvé tak, že lesní porost začal ustupovat a tím došlo k vyčlenění prvků rozptýlené zeleně. Další možností je spontánní rozšíření dřevin, a to mimo lesní komplexy. Posledním způsobem je úmy-

---

slné šíření dřevin vlivem lidského faktoru (Sklenička, 2003). Strom v krajině je tím nejvýznamnějším okrasným prvkem venkova a maximálně ovlivňuje celkový vzhled krajiny. Již naši dávní předkové věděli, jaké prospěšné vlastnosti mají jednotlivé stromy, které byly vysazovány u statků či ve volné krajině. Proto se o ně důsledně starali (Štěpánek a Mareček, 1958). Bohužel v dalších letech začala rozptýlená zeleň v krajině ubývat, zejména jako doprovod pozemních komunikací, vodních toků, ale i ve volné krajině v podobě remízku či mezí (Vráblíková et al., 2010).

Jůva et al. (1977) uvádí ukazatele a podmínky, se kterými je důležité počítat během uspořádání zeleně. Na základě těchto informací se určuje celkový charakter návrhu rozptýlené zeleně.

- Přírodní podmínky – vlastnost terénu, klimatu, vodního prostředí, půd a vegetace
- Krajinářský ukazatel – optické hodnoty již stávající rozptýlené zeleně, forma hospodaření v krajině
- Urbanisticko-technické podmínky – vztahy ke komunikacím, k vodstvu a k využití území (rekreace, výrobní charakter)
- Funkční podmínky – biologické, ekologické, estetické a krajnotvorné, historické, orientační, produkční, půdoochranné, vodohospodářské a sakrální

Výsadba rozptýlené zeleně je, obecně, vázána na způsob hospodaření v krajině a s tím spojený pojezd těžké zemědělské techniky (Kavka, 1966).

1.3.1 Rozdělení rozptýlené zeleně

Rozptýlenou zeleň můžeme rozdělit dle závislosti na tvaru, umístění v terénu a převládající funkce.

1. Rozdělení rozptýlené zeleně v závislosti na tvaru.

a) Liniové prvky

Pro liniové prvky je typický protáhlý tvar, kde dominuje délka prvku. Mezi tyto prvky, dle funkce a charakteru, patří meze, větrolamy, biokoridory, doprovodné porosty vodních toků a ploch, pozemních komunikací a další. Dále se do této skupiny mohou zařadit zídky a zpevňující meze, které jsou vybudovány uměle (Sklenička, 2003). U doprovodných porostů není nutné, aby tvořily jednolitě porosty, naopak je důležité, v některých místech přerušit (Kavka, 1966).

Mezi vlastnosti a funkce těchto dřevin patří výměna plynů s ovzduším, produkce biomasy, stínění, biologický efekt a zdroj obživy pro divokou zvěř (Supuka, 1987).

– *Větrolamy*

První zmínky o větrolamech byly zaznamenány již ve 14. století na území Skotska a odtud se rozšířily do celého světa. Termínem označujeme pásy dřevin (stromů i keřů) o různé šířce, které jsou orientovány kolmo na převládající směr větrů. Větrolamy mají především půdoochrannou a protierozní funkci. Tento prvek liniové zeleně se dělí do třech základních typů: prodouvavý, poloprodouvavý a neprodouvavý větrolam (Podhrázká et al., 2011). Dále mají vliv nejen na usměrnění větru, ale i na snížení povrchového odtoku, výparu z půdy a k zadržení sněhu (Šindelářová, 1975).

– *Biokoridory*

Sklenička (2003) uvádí, že biokoridor je součástí ÚSES, propojuje jednotlivá biocentra, umožňuje pohyb organismů a brání odloučení jednotlivých skupin organismů. Dále napomáhá prostupnosti krajiny a zvyšuje estetiku prostředí, ve kterém se nachází. Biokoridory jsou členěny na 3 základní typy:

- a. **Modální** - propojují unikátní biocentra, která jsou složena z podobných ekosystémů
- b. **Kontrastní** - propojují biocentra, která jsou složena z nápadně odlišných ekosystémů
- c. **Složený** - se skládá buď z modálního nebo kontrastního typu

– *Doprovodné porosty vodních toků a ploch*

Porosty nacházející se v okolí vodních ploch a toků jsou převážně ve formě břehového porostu (Jůva et al., 1977). V okolí toků a vodních ploch se, kromě různých keřů, vyskytují nejvíce olše, vrby, jasany, duby a méně topoly (Kavka a Šindelářová, 1978). Pokud na daném toku byla provedena regulace a břehy jsou dlážděny, břehový porost se skládá převážně z nižších keřů (Kavka, 1966).

Podle Šindelářové (1975) má porost doprovázející vodní toky a plochy význam z hlediska:

- a) Funkce půdoochranné – břehy jsou zpevňovány a chráněny pomocí kořenového systému vysazovaných stromů a keřů
- b) Ochrany a tvorby krajiny – výsadby rozptýlené zeleně napomůže začlenění vodních děl do krajinného rázu, estetický význam
- c) Ochrany vody – zajištění a zvýšení kvality vody v okolí vodárenských nádrží a do nich ústících přítoků

– *Doprovodné porosty pozemních komunikací*

Při výsadbě rozptýlené zeleně podél komunikací je důležité, aby vysazované dřeviny nenarušovaly plynulost a bezpečnost provozu (Šindelářová, 1975). Při výsadbě dřevin v okolí širších komunikací jsou voleny často lípy, topoly, duby a javory. Zatímco u užších komunikací volíme břízy, borovice, jeřáby a ovocné stromy (Kavka, 1966).

Šindelářová (1975) uvádí rozdělení vegetačních úprav z různých hledisek:

- a) Stavebně-technický účel – zajištění svahů, zmírnění erozních vlivů, meliorační funkce, zpevnění dělicího pásu uprostřed komunikace
- b) Dopravně-technický účel – vizuální vedení, ochrana proti oslnění a větru, zastínění (brání přehřátí), snížení tvorby závějí
- c) Hygienický význam – snížení prašnosti a hluku v okolí, zkvalitnění silničního klimatu
- d) Estetický význam – začlenění pozemních komunikací do krajiny,
- e) Biologický význam

– *Zpevňující meze*

V druhé polovině 20. století docházelo k rozorávání mezí nacházejících se ve volné krajině. Takto zásadní změny v krajině byly spjaty i s odvodněním velkého množství různých pozemků, dále docházelo ke snížení biodiverzity (Vráblíková et al., 2010).

b) Solitérní dřeviny

Solitérní dřeviny se skládají nejčastěji z jednoho jedince (stromu, keře) nebo z menších izolovaných skupin dřevin. Tyto dřeviny mají nejčastěji funkci orientační a můžeme je nalézt u náboženských a církevních staveb (Boží muka, kříže), ale také ve volné krajině na loukách nebo podél cest. Typickými takto rostlými dřevinami jsou borovice, modřín, smrky, lípy a duby. Často dochází i ke kombinacím stromu a keře (Kavka a Šindelářová, 1978).

c) Plošné prvky

Plošné prvky jsou charakteristické svou plochou, převážně jsou sem řazeny háje, lesíky a remízky. Tyto prvky se nejčastěji nachází v místech s nízkým produkčním potenciálem, na vyvýšeninách a v terénních propadech. V literatuře je často uváděna maximální plocha 3 ha (Sklenička, 2003).

– *Remízky*

Termín remízek označuje oddělený hustý dřevinný porost nebo malý lesík (v nezalesněné krajině). Hlavní funkcí je ochrana a úkryt drobné zvěře (bažanti, zajáci, atd.) v období zimy a nepříznivého počasí (Jirkovský et al., 1960). Remízky mají velký vliv na zvýšení biodiverzity, ale mohou být také využívány na produkci dřeva (Kavka a Šindelářová, 1978).

Remízky jsou zřizovány především v oblastech s nízkou lesnatostí. Při zakládání se mohou objevit potíže s chybnou volbou dřevin a místa. V některých případech se zapomíná na následnou péči, zejména pak na prořezávku (Štěpánek a Mareček, 1958).

2. Rozdělení dle umístění v terénu (Bulír a Škorpík, 1987).

- a) **Doprovodná zeleň** - jedná se o vegetační doprovod zejména silnic, příkopů, teras, mezí, rybníků, potoků nebo řek.
- b) **Samostatná zeleň** - samostatná zeleň netvoří součást přírodního nebo technického prvku. Jedná se například o remízky, větrolamy, skupiny dřevin nebo solitéry.

3. Rozdělení zeleně dle převládající funkce

Níže popsané funkce, může rozptýlená zeleň, plnit pouze v případech správné volby druhového složení, umístění, následné péče a předběžně vytvořené podrobné analýzy území (Jůva et al., 1977).

a) Biologická funkce

Podle Šindelářové (1975) má rozptýlená zeleně velký vliv z hlediska biologického. Má vliv na tepelný režim ploch v okolí, kde dochází převážně k ochlazení. Dále rozptýlená zeleň ovlivňuje vlhkost ovzduší, zlepšuje kvalitu vzduchu, snižuje prašnost, usměrňuje proudění vzduchu, zmírňuje hlučnost a radioaktivitu. Poslední významnou biologickou vlastností je snížení škodlivých mikroorganismů.

b) Ekologická funkce

Jednotlivé prvky rozptýlené zeleně jsou využívány jako útočiště velkého množství živočichů a také různých druhů rostlin. Zvýšení biodiverzity bylo zaznamenáno několika autory, na hranici krajinných struktur a ploškách orné půdy, kde se tato skutečnost projevuje v obou směrech (Sklenička, 2003).

---

c) Estetická a krajinotvorná funkce

Funkce estetická je velice významná, z tohoto pohledu je celkově zeleň nenahraditelná. Celkový habitus, tvary a barvy listů a různorodost kůry, to všechno má kladný vliv na naši psychiku (Kavka a Šindelářová, 1978).

V historii dokázali naši předkové zdůraznit krásu krajiny, za pomoci vhodně zvolené zeleně. Příkladem byla zejména vysoká zeleň umístěna v centru obce, v okolí kostela (kapličky) nebo u významných staveb. Dále mohutné dřeviny rostoucí v okolí polních cest (tzv. aleje), hájky u vodních toků a křovinaté meze (Olšanská a Janáčková, 1968).

d) Historická funkce

Dřeviny byly vysazovány ve spojitosti s důležitou historickou událostí (konec války nebo roboty, vznik republiky), významnou historickou osobností. Také se mohou vázat na jména místních občanů (Lukasova lípa v Telecí, ...) a hospodářů (Sklenička, 2003). Nejčastěji jsou tyto dřeviny vyhlášeny za památné a jsou pro krajinu velmi důležité z hlediska genetiky. Památné stromy nebo aleje bývají často pozůstatkem původních populací různých dřevin (Hrušková a Turek, 2001).

e) Orientační funkce

Prvky zeleně, mohou pomoci některým živočichům k orientaci v krajině, které může být i mnohdy velmi monotónní. Někteří autoři uvádějí, že v důsledku odstranění rozptýlené zeleně je pravděpodobné, že dojde ke snížení stavů drobné zvěře. Především z důvodu špatné orientace v rozsáhlých plochách orné půdy a ztrátě či přerušení koridorů (Sklenička, 2003).

f) Produkční funkce

Pokud jsou jednotlivé stromy nebo porosty racionálně využity, nesmíme ani opomenout produkci dřeva a i potenciál vypěstování zvláštních sortimentů (Šindelářová, 1975). Dalším možným využitím je také produkce ovoce, proutí nebo vánočních stromků (Bulíř a Škorpík, 1987).

g) Půdoochraná a vodohospodářská funkce

Tyto funkce jsou opodstatněné již dlouho. Dřevinný porost a jeho vlastnosti vyvolávají zásadní změny v oběhu vody, tedy v porovnání s holou půdou. Hlavním příznivým vlivem je přechod povrchového odtoku na podpovrchový či podzemní. Zde se prosazují nadzemní části porostu, ale i ty podzemní, které pomáhají k lepšímu vsakování vody (Kavka a Šindelářová, 1978). Dále je dokázáno, že pásy nebo skupiny

---

dřevin částečně tvoří překážku pro tekoucí vodu. Vzrostlá zeleň může zamezit nadměrnému povrchovému odtoku, tím snížit erozi půdy (Šindelářová, 1975).

Půdoochrannou funkci můžeme zaznamenat i z hlediska větrné eroze. Ta ohrožuje, u nás, 29 % zemědělské půdy. Nejvíce ohroženými oblastmi je jižní Morava a Polabí. V období vegetačního klidu jsou půdy nejvíce ohroženy větrnou erozí. Pro snížení eroze je jednou z možných variant výsadba trvalých vegetačních bariér, které mají i další významné funkce pro okolní životní prostředí. Základní trvalou bariérou je výsadba větrolamů (Podhrázská et al., 2011).

h) Sakrální a rituální funkce

Dřeviny i v současné době doplňují některé sakrální stavby, u nás je nejvíce nalezneme u Božích muk, kde nejčastěji byli vysazováni 1 až 4 jedinci (javory, duby, lípy,...), ale také například u samostatně stojících křížů. V současnosti je rozptýlená zeleň vysazována jako pomůcka pro dotvoření rekreačních a meditačních prostorů (Sklenička, 2003).

1.3.2 Výsadba rozptýlené zeleně

Před samotnou výsadbou je důležité myslet na šetrné zacházení s výsadbovým materiálem (uskladnění, transport, kontrola kořeného systému a příprava stanoviště). Velikost jamky, do níž jsou umisťovány dřeviny, se odvíjí od velikosti vysazované dřeviny (Kolařík et al., 2021). Nejvhodnější pro výsadbu je období jara a podzimu, dřeviny se nesmí vysazovat v příliš horkém počasí. U citlivějších dřevin je vhodnější provádět výsadbu na jaře. Při výsadbě dřevin z kontejnerů je zapotřebí narušit kořenový bal (Ministerstvo zemědělství, 2021).

Ukotvení vysazované dřeviny

Dřeviny lze ukotvit nadzemním nebo podzemním mechanismem. Podzemní systém se nejčastěji používá ve městech z estetického hlediska. Ve volné krajině jsou dřeviny kotveny pomocí kůlů (www.greenmax.cz). Kotví se stromy do velikosti 1,5 m a je ponecháno zhruba 2 roky do plného zapojení kořenového systému (Kolařík et al., 2021).

Ochrana dřevin před okusem zvěří

Nejprve je důležité chránit dřeviny před vytloukáním od vysoké zvěře, ohryzem a okusem. Ochrana spočívá v oplocení různým pletivem nebo nátěrem odpudivých látek (Bíba, 1976).

1.3.3 Péče o rozptýlenou zeleň

V minulosti při ošetřování docházelo například k betonování dutin v dřevinách. Tato metoda se v současné době již nepoužívá a naopak se přihlíží k fyziologii rostlin (Hrušková a Turek, 2001).

Majitel pozemků se musí starat i o dřeviny rostoucí na těchto plochách. Pokud se jedná o památný strom je zapotřebí při provedení nějakého zásahu povolení příslušného orgánu ochrany přírody (Hrušková a Turek, 2001). Mezi tyto zásahy se řadí změny kultur pozemků, úpravy vodních ploch a toků, umístování staveb a těžba nerostů (Marada, 2011).

Pokud nějaká dřevina uhyne, její doplnění probíhá pravidelně. Při doplnění vybíráme sazenici, která je úměrná okolním dřevinám (Bíba, 1976).

Kontrola výsadby a výchovný řez

Kontrola dřevin je prováděna po dobu 2-3 let a 2x během jednoho roku. Při kontrole můžeme provést ochranu před různými škůdci a opravu oplůtků chránících kmen. Po 3-5 letech je, zejména u listnatých dřevin, prováděn výchovný řez (Ministerstvo zemědělství, 2021). Pro správně provedení výchovného řezu je důležité použít správnou metodu řezu a správné nástroje, aby nedošlo k poškození dřeviny (McNeilan, 2012).

Kácení dřevin

Kácení dřevin je nejčastěji prováděno v době, kdy dochází k útlumu ekologických a fyziologických funkcí, tedy v době vegetačního klidu (Vyhláška č. 189/2013) Sb.). Povolení orgánu ochrany přírody je nutné pro kácení dřevin, jestliže není stanoveno jinak. Vydání povolení předchází zhodnocení estetického a funkčního významu stromů. Pokud dřeviny rostou na silničních pozemcích, je povolení vydáno až po konzultaci se silničním správním úřadem. Tento postup je podobný i u železničních ploch, kde je konzultace prováděna s drážním správním úřadem (Marada, 2011). Povolení ke kácení není nutné mít v případě, že obvod kmene nepřesahuje ve výšce 130 cm průměr 80 cm a v dalších případech (www.ochranaprirody.cz).

1.4 Ochrana přírody

Ochrana přírody je účelná aktivita lidí, která se zaměřuje na celkovou ochranu přírodních zdrojů, objektů a přírodního prostředí. Toto jednání má společenský, ekonomický, kulturní a vědecký význam. Na našem území je ochrana přírody zakotvena již od roku 1918, ale až v roce 1956 byl přijat první zákon (Volný, 2002).

1.4.1 Zákony, vyhlášky a úmluvy vztahující se k ochraně krajiny

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ukotvuje ochranu dřevin rostoucích mimo les, některá ustanovení tohoto zákona se provádějí pomocí vyhlášky č. 395/1992 Sb. Na základě tohoto zákona jsou dřeviny chráněny, před poškozováním a ničením (Veličková a Velička, 2013).

- Vyhláška č. 189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení
- Zákon č. 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmy a o její nápravě
- Vyhláška č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Úmluva o biologické rozmanitosti

Tato úmluva je jedna z nejvýznamnějších úmluv zahrnujících životní prostředí. Je platná od roku 1993 a mezi její hlavní cíle patří přijatelné využívání jednotlivých složek životního prostředí, ochrana biodiverzity a spravedlivé rozdělení přínosů proudících z genetických pramenů (Maier, 2012).

Mezi další důležité úmluvy patří: Ramsarská úmluva, Bernská úmluva, Natura 2000, Evropská úmluva o krajině

1.4.2 Právní vztahy k dřevinám

Pokud se na dřeviny nevztahuje striktní ochrana na základě zvláštních předpisů, jsou chráněny před ničením a poškozováním (Marada, 2011).

Památné stromy

V současnosti se významné stromy, skupiny dřevin a různé aleje vyhlásí za památné na základě § 46 zákona č. 114/1992 Sb. Památným stromem je možno prohlásit dřeviny, které jsou výjimečné svým věkem, vzrůstem, historickým významem nebo stromy, ke kterým se vážou nějaké pověsti (Hrušková a Turek, 2001). Navrhnout strom jako významný může jakákoli fyzická či právnická osoba a vyhláší ho příslušný orgán státní správy (AOPK, krajský úřad, újezdni úřad,...), který stanoví ochranné pásmo dané dřeviny (Jelínková a Tuháček, 2016).

1.5 Rozdělení dřevin dle typů geobiocénů

Geobiocenologická typizace je používána nejčastěji pro získání informací o aktuálním stavu vegetace, navrhování ÚSES a při navrhování dalších krajinných prvků (Ministerstvo životního prostředí, 2016).

Zlatník A. v roce 1976 uvedl typizaci geobiocenóz². Model přírodního stavu geobiocenóz nacházející se v krajině je vytvořen na základě teorie typu geobiocenů. Tento stav by v současné době nastal při úplném vyloučení antropogenních vlivů (Buček a Lacina, 2007). Pro geobiocenologický klasifikační systém je základní jednotkou skupina typů geobiocenů (STG), kde jsou soustředěny podobné druhy geobiocenů v rámci ekologických podmínek. STG je kód, který se skládá ze 3 jednotlivých jednotek: vegetačního stupně, trofické a hydrické řady. Podkladem pro vyhodnocení geobiocenologické typizace jsou mapy KPP, mapy BPEJ a poznatky z terénního průzkumu (Sklenička, 2003).

1.5.1 Vegetační stupeň

Vegetační stupňovitost se odvíjí zejména od rozložení atmosférických a horizontálních srážek, teplotách půdy a ovzduší. Tento stupeň vyjadřuje vztah sledu rozdílů přirozené vegetace se sledem rozdílů expozičního a výškového klimatu.

Expoziční klima a jeho vliv je nejvíce znatelný ve velmi členitém reliéfu nižších vrchovin a pahorkatin, kde jsou znatelné rozdíly expozičních mezi jižními a severními svahy (Buček a Lacina, 2007).

Vegetační stupně podle Culka (2013):

1. Dubový stupeň
2. Buko-dubový stupeň
3. Dubo-bukový stupeň
4. Bukový stupeň
5. Jedlo-bukový stupeň
6. Smrko-jedlovo-bukový stupeň
7. Smrkový stupeň
8. Klečový stupeň
9. Alpínský stupeň

1.5.2 Trofická řada

Trofická řada vyjadřuje vlastnosti půdy z hlediska acidity a minerálních sil (Culek, 2013). V systému jsou klasifikovány 4 základní řady a 4 meziřady sloučenin (Sklenička, 2003):

---

² Geobiocenóza = ekosystém, který zahrnuje i neživou část ekologické úrovně živé hmoty

---

Základní trofické řady

A – Oligotrofní: chudá a kyselá

B – Mezotrofní: středně bohatá

C – Eurotrofně nitrofilní: obohacena dusíkem

D – Bazická: bohatá z hlediska živin, hlavně na vápencích

Trofické meziřady

AB – Oligotrofně mezotrofní: živinami polochudá

BC – Mezotrofně nitrofilní: dusíkem polobohatá

BD – Mezotrofně bazická: vápníkem polobohatá

CD – Nitrofilně bazická: vápníkem, dusíkem bohatá

1.5.3 Hydrická řada

Tato řada vyjadřuje odlišnosti ve vlhkostním poměru stanovišť. Hydrická řada je rozčleněna na 6 částí (Nepomucký a Salašová, 1996):

1. Suchá
2. Omezená
3. Normální
4. Zamokřená
5. Mokrá
  - a. s proudící vodou,
  - b. se stagnující vodou
6. Rašeliništní

1.6 Návrh dosadby rozptýlené zeleně v rámci PSZ při KoPÚ

Při projekci KoPÚ se navrhuje i plán společných zařízení. Když jsou jednotlivé prvky PSZ doplněny i o výsadbu dřevin, dochází k podpoře odolnosti, trvanlivosti a funkce daného prvku. Jednotlivá opatření mohou mít už ve fázi návrhu vyřešené druhové složení i se zastoupením ovocných dřevin s přihlédnutím k místu výsadby (Hrdoušek et al., 2016).

Podle funkce, kterou má daná dřevina vykonávat, je i voleno místo pro výsadbu. Při výběru zeleně je důležité vzít v potaz nadmořskou výšku, kvalitu půdy, místo výsadby, vlhkost půdního prostředí, stupeň znečištění ovzduší a další. Vždy je lepší volit domácí dřeviny (Olšanská a Janáčková, 1968). Proto je i dále důležité při zpracování návrhu vnímat celkový prostor krajiny, způsob hospodaření, historii a vývoj dané oblasti. Nejlepší formou navrhování výsadby je v rámci zpracování komplex-

---

ních pozemkových úprav, které řeší i vlastnická práva k dotčeným pozemkům (Sklenička, 2003). Dále je zapotřebí při návrhu a následném vysazování dodržet dostatečnou vzdálenost dřevin od hranice pole, kraje vozovky, ale i případných sjezdů na okolní pozemky. Pokud není dostatečný prostor, provádí se jednostranná výsadba (Jahn, 2017). V praxi se uplatňuje rozdělení dřevin na základní, doplňkové a výplňkové (Šindelářová, 1975).

1.6.1 Plán společných zařízení

Základem pro uspořádání pozemků v krajině je umístění prvků plánu společných zařízení, mezi které řadíme opatření ke zpřístupnění pozemků, protierozní opatření pro ochranu ZPF, vodohospodářská opatření a opatření k ochraně a tvorbě ŽP (Slavík, 2000).

Návrh PSZ probíhá v souladu s ÚPD. Po zpracování PSZ se tento návrh předkládá dotčeným orgánům. Ty mají 30 dní od doručení na uplatnění stanovisek (Zákon č. 139/2002 Sb.). Díky následujícímu textu je dokázáno, že dřeviny mohou, někdy i musí, doprovázet každý z prvků plánu společných zařízení a je důležité návrh výsadby neopomenout.

Opatření ke zpřístupnění pozemků

Tato opatření zaručují přístupnost k pozemkům a prostupnost krajiny. Do této kategorie PSZ řadíme lesní a polní cesty, propustky, mosty a železniční přejezdy (Homoláčová, 2017).

Návrh polních cest je důležité provázat s návrhem nového uspořádání pozemků a dalších prvků PSZ, kde každý pozemek musí být zpřístupněn. Polní cesty jsou rozděleny na hlavní a vedlejší. Při navrhování podléhají současným normám (ČSN 73 6101), zákonům, katalogům a metodikám (Sklenička, 2003).

Před zpracováním návrhu polních cest je důležité shromáždit požadované podklady, zejména: mapové podklady, terénní průzkumy, platná rozhodnutí státní správy a další vazby, jako je ÚSES a podobně (Zlatuška, 2016).

Protierozní opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu

Dalším prvkem plánu společných zařízení jsou protierozní opatření, která mají za úkol zmírnit projevy vodní a větrné eroze. Tato opatření jsou rozdělena na tři kategorie: organizační, agrotechnická a technická (www.eagri.cz). Každý z vlastníků je povinen zajistit snížení povrchového odtoku a tím smyvu zeminy (Slavík, 2000). Mezi opatření na ochranu ZPF můžeme zařadit příkopy, ochranné nádrže, velikost a tvar pozemků, ale i větrolamy (Homoláčová, 2017). Vyhodnocení protierozních

---

opatření probíhá na základě hodnocení erozního smyvu po navržení opatření. Výsledky navržených opatření jsou představeny v tabulkách (Dumbrovský, 2017).

Vodohospodářská opatření

Před zpracováním vodohospodářských opatření je nutné provést studii odtokových poměrů v území, proto se o těchto opatřeních rozhoduje již ve fázi zadávací dokumentace (Homoláčová, 2017). Vodohospodářská opatření napomáhají zlepšovat vodní poměry v území. Chrání území před povodněmi, odvádí povrchové vody a zvyšují kapacitu krajiny z hlediska retence (www.zitkrajinou.cz).

Mezi vodohospodářská opatření řadíme (Homoláčová, 2017):

- k ochraně podzemních a povrchových vod
- k ochraně vodních zdrojů
- u stávajících vodních děl
- u závlahových staveb a odvodnění pozemků

Opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí

Součástí těchto opatření je návrh ÚSES jako součásti plánu společných zařízení. Cílem je vytyčení přírodě příbuzných ploch, a to na co nejmenší ploše. Tím dochází ke zvýšení biodiverzity v krajině (Maier, 2012). Mezi další cíle patří zabezpečit kladný vliv na okolní krajinu, která nemusí být zcela stabilní a také podporuje víceúčelové využití krajiny (Lów et al., 1995). Mezi skladebné prvky ÚSES patří biocentra, biokoridory a interakční prvky. Dále jsou rozdělovány dle svého významu na nadregionální, regionální a lokální (Homoláčová, 2017).

Zdroje financování lze díky ekologickým vlastnostem prvků ÚSES získat z prostředků pro uskutečnění SZ v rámci KoPÚ, dotačních titulů (program: Péče o krajinu, Revitalizace říční sítě, Obnova venkova), od investora (např. místní firma) a ze Státního fondu ŽP (www.uses.cz).

Biokoridory jsou liniového charakteru, kde návrh a výsadba je provedena ve více řadách. Dobře se osvědčila výsadba 5-8 řad stromů v kombinaci s keři (Jahn, 2017). Biokoridory mají několik funkcí, zejména napomáhají migraci organismů, zvětšují propustnost krajiny a zvyšují estetičnost okolí (Sklenička, 2003).

Biocentra jsou především vysazovány z důvodu zajištění stálé existence různých mikroorganismů. Nejenže mají estetickou funkci, ale udržují ekologickou rovnováhu. Ve volné krajině je nalezneme v podobě listnatých lesů, luk nebo močálů (www.strednicechy.ochranaprirody.cz).

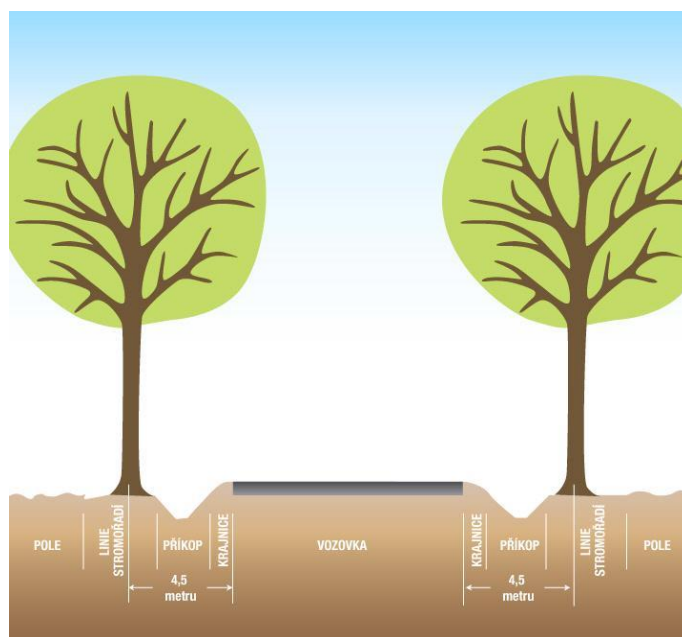
Interakční prvek patří mezi poslední část ÚSES a není pro něj pravidlem napojení na další prvky ÚSES (biocentra, biokoridory). Nejčastěji se skládá z jedné linie dřevin (doprovodná zeleň pozemních komunikací, vodních toků, meze,...), ale také se může vyskytovat v podobě plošných prvků (Sklenička, 2003).

1.6.2 Návrh rozptýlené zeleně

Nemůžeme opomenout, že pozemkové úpravy mají velký vliv na krajinný ráz, napomáhají zvýšení biodiverzity krajiny a navyšují ekologickou stabilitu prostředí. V rámci KoPÚ se navrhuje změny kultur, celková obnova vodních toků, polní cesty nebo prvky rozptýlené zeleně (Sklenička, 2003).

Návrh výsadby liniových prvků

Při navrhování liniových prvků se buď navrhují jednoduché linie (jeden pás stromů) nebo linie, kde se kombinují stromy a keře. Při složitějších výsadbách jsou pásy širší a skládají se z více řad. Tyto pásy nejčastěji plní funkci zasakovací, rozdělují velké půdní bloky, ale také mohou částečně fungovat jako větrolam (Jahn, 2017). Navrhování liniové výsadby podél pozemních komunikací musí být brán zřetel na zákon č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, který v § 15 stanovuje, že vegetace doplňující pozemní komunikace nesmí nijak ohrožovat užívání těchto prvků (Zákon č. 13/1997 Sb.). Homoláčová (2017) uvádí, že dřeviny sázené u polních cest musí být vysázeny 0,5m za hranu násypu či zářezu, přičemž koruna těchto stromů (vzrostlých) nesmí bránit rozhledu a zasahovat do prostoru průjezdu dopravních prostředků.

Obrázek 1.1: Schéma doprovodné liniové zeleně (Esterka, 2021)

Doprovodná liniová zeleň polních cest je ještě s výsadbou kolem vodních toků nejvýznamnějšími prvky rozptýlené zeleně a zaujímá okolo 70 % veškeré rozptýlené zeleně (Mareček, 1975).

1.6.3 Výsadba zeleně v rámci KoPů

Všechna výsadba, která se realizuje, je prováděna na základě projektů. Ty musí být v souladu s plány ÚSES a platnými územními plány. Díky těmto faktům se určí vhodné druhové složení sázených dřevin a také plynulá kontinuita komplexní pozemkové úpravy na územní plánování krajiny (Jahn, 2017).

Realizace prvků plánu společných zařízení má určité priority. Výsadba dřevin doplňující prvky PSZ má stejné pořadí jako realizace těchto prvků. Nejprve jsou řešeny opatření ke zpřístupnění pozemků, dále vodohospodářská a protierozní opatření. V neposlední řadě jsou řešeny prvky ÚSES (Státní pozemkový úřad, 2016).

---

2 Cíl práce

Jedním z cílů této diplomové práce je zmapování a detailní popsání rozptýlené zeleně nacházející se v katastrálním území Salačova Lhota. Vytvoření přehledné mapy jednotlivých prvků a charakteristika z hlediska druhového složení, zdravotního stavu a umístění v terénu. Dalším cílem je vytvořit návrh nové výsadby rozptýlené zeleně s přihlédnutím k plánu společných zařízení a k charakteristice přírodních podmínek řešeného území. Vytvořený návrh výsadby bude zakreslen do mapy.

---

3 Metodika

3.1 Materiál

3.1.1 Katastrální území

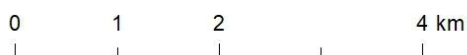
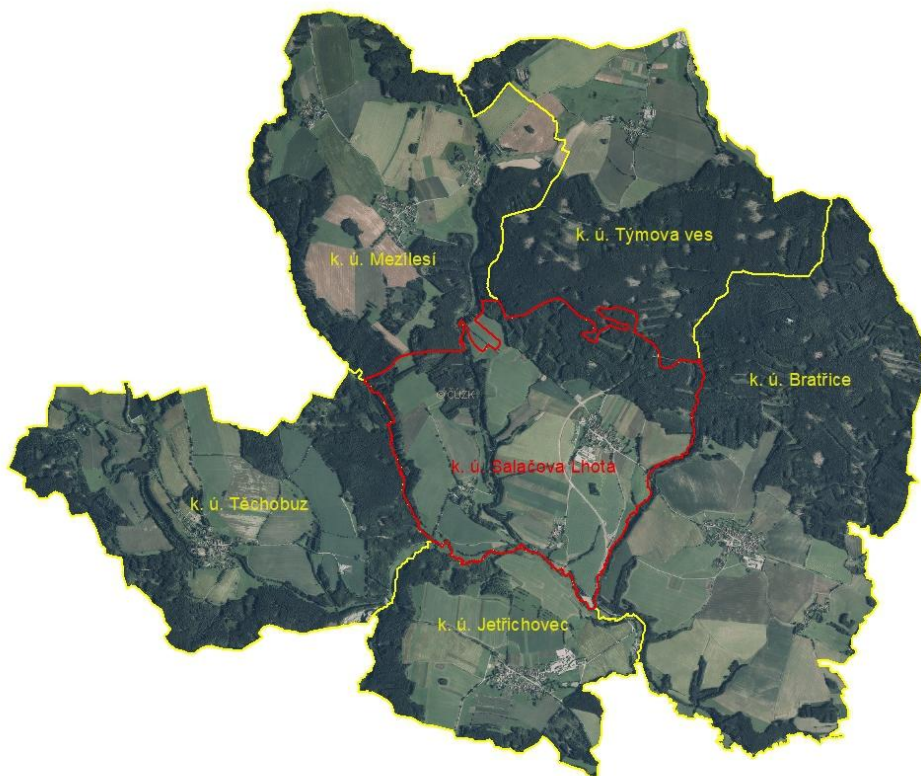
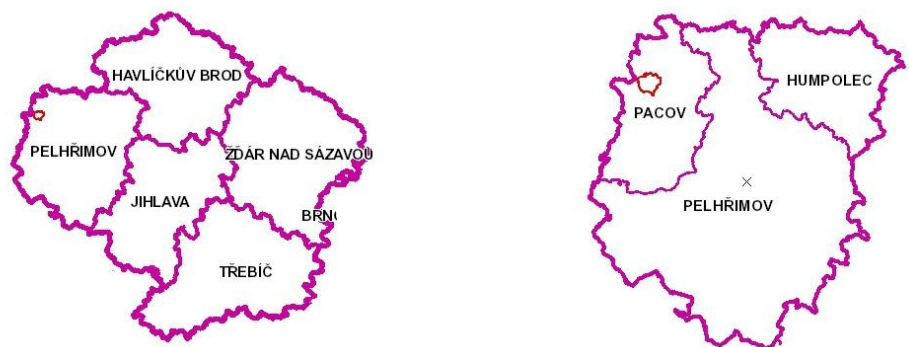
Pro zpracování své diplomové práce jsem zvolila katastrální území Salačova Lhota.

Základní informace o řešeném území

Kraj:	Vysočina
Okres:	Pelhřimov
Obec:	Salačova Lhota
Části obce:	Salačova Lhota, Malá Černá, Velká Černá
Katastrální výměra:	596,95 ha
Katastrální území:	Salačova Lhota
Katastrální pracoviště:	Pelhřimov
Kód katastrálního území:	745 936
Sousedící katastrální území:	k. ú. Bratřice (609 692), k. ú. Jetřichovec (659 207), k. ú. Těchobuz (765 449), k. ú. Mezilesí (693 669), k.ú. Týmova Ves

Obrázek 3.2: Znak obce Salačova Lhota
(www.salacovalhota.cz)

Legenda

- Katastrální území Salačova Lhota
- Sousedící katastrální území

Souřadnicový systém: S-JTSK
 Zdroj: Geoportal ČÚZK
 Podklad: Ortofoto
 Vlastní zpracování
 Vypracovala: Bc. Nikola Pilská

Obrázek 3.3: Administrativní členění (vlastní zpracování)

Popis řešeného území

Katastrální území Salačova Lhota se nachází v kraji Vysočina nedaleko okresního města Pelhřimov. Velikost řešeného území je 596,95 ha. Do katastrálního území spadají dále obce Velká Černá a Malá Černá.

Tabulka 3.1: Počet obyvatel (Český statistický úřad, 2021)

Obec	Počet obyvatel
Salačova Lhota	129
Velká Černá	25
Malá Černá	15

Historický vývoj území

V roce 1316 se objevují první zmínky o místních částech Velká a Malá Černá. Nejstarší zmínka o obci Salačova Lhota je z roku 1407, kde je obec psána jako „Salaczowa Lhota" nebo také „Lhota pod Strazisziem". Dle historických záznamů část obce náležela lukaveckému panství, část pacovskému panství a zbylá část byla svobodná. V roce 1551 byla Lhota prodána Dušníku ze Lhoty a Albrechtu z Černé. V roce 1821 byla postavena místní škola, kterou později nahradila škola nová, a to roku 1884, která byla v provozu až do 1984 (www.mistopisy.cz).

Zastoupení jednotlivých kultur

Katastrální území je velmi členité i z hlediska krajinného rázu. V tabulce č. 3.2 je přehledně zapsáno zastoupení jednotlivých kultur. V příloze 3 se nachází přehledná mapa Land use řešeného území Salačova Lhota.

Tabulka 3.2: Zastoupení jednotlivých kultur v řešeném území (vlastní zpracování)

Kultura	Orná půda	TTP	Zastavěná plocha	Les	Vodní plochy a toky	Ostatní plocha	Celková plocha
Plocha [ha]	303,3	78,1	21,5	184,9	2,8	6,3	597

3.1.2 Charakteristika přírodních podmínek

Klimatické poměry

Řešené území Salačova Lhota leží v klimatické oblasti MT7 – mírně teplá. Tato oblast je charakterizována krátkým a mírným jarem, mírným a mírně suchým létem, krátkým a mírně teplým podzimem a mírně chladnou a suchou zimou (Quitt, 1971).

Tabulka 3.3: Charakteristika mírně teplé oblasti (Quitt, 1971)

Mírně teplá oblast – klimatická charakteristika	
Počet letních dní	30 – 40
Počet dní s průměrnou teplotou: 10 °C a více	140 – 160
Počet dní s mrazem	110 – 130
Počet ledových dní	40 – 50
Průměrná lednová teplota	-2 až -3
Průměrná červencová teplota	16 – 17
Průměrná dubnová teplota	6 – 7
Průměrná říjnová teplota	7 – 8
Průměrný počet dní se srážkami 1 mm a více	100 – 120
Suma srážek ve vegetačním období	400 – 450
Suma srážek v zimním období	250 – 300
Počet dní se sněhovou pokrývkou	60 – 80
Počet zatažených dní	120 – 150
Počet jasných dní	40 – 50

Veškeré hodnoty níže jsou určeny za pomoci Atlasu podnebí a na základě údajů z nejbližší se nacházejících měrných stanic. Pro katastrální území Salačova Lhota byly určeny údaje o teplotě, srážkách, síle a směru větru, fenologických a vlhkostních poměrech.

– **Teplota**

Nejbližší stanice pro určení teplotních poměrů v katastrálním území byla v Pacově (vzdálená 7,5 km).

Průměrná roční teplota vzduchu:	6,8 °C
Průměrná teplota vzduchu v období IV. – IX.:	13,1 °C
Průměrný počet mrazových dnů [$t \leq - 0,1^{\circ}\text{C}$]:	39,9 dní
Průměrné roční rozložení teplot vzduchu:	

Tabulka 3.4: Průměrné roční rozdělení teplot vzduchu (Atlas podnebí ČSSR, 1958)

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
°C	- 3,1	- 1,8	2,0	6,6	12,1	15,0	16,7	15,8	12,2	6,8	1,6	-1,7

– **Srážky**

Nejbližší stanice pro určení srážkových poměrů v katastrálním území byla v Lukavci (vzdálený 5,4 km).

Průměrný roční úhrn srážek:	686 mm
Průměrný úhrn srážek v období IV. – IX.:	431 mm
Průměrný počet dnů s bouřkou:	24,6 dnů

Tabulka 3.5: Průměrné roční rozdělení srážek (Atlas podnebí ČSSR, 1958)

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
mm	39	36	41	54	68	77	85	90	57	55	43	41

– **Směr a síla větru**

Nejbližší stanice pro určení hodnot pro směr a sílu větru byla v Pacově.

Tabulka 3.6: Průměrná četnost směrů větrů v roce (Atlas podnebí ČSSR, 1958)

Směr	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvětrí
%	1,8	3,1	10,4	9,4	2,8	17,0	23,0	8,2	24,3

Vlhkostní poměry

– **Langův dešťový faktor**

Vlhkostní poměry dané oblasti je možné určit dle Langova dešťového faktoru, který je určen poměrem mezi průměrnými ročními srážkami R [mm] a průměrnou roční teplotou t [°C]. Tento faktor vyjadřuje zavlaženost krajiny (www.priroda.cz).

$$\text{LDF} = R/t$$

$$\text{LDF} = 686/6,8$$

$$\text{LDF} = 100,88$$

Tabulka 3.7: Rozdělení oblastí dle Langova dešťového faktoru f (Sobišek, 1993)

f	Oblast
< 40	aridní
40 – 60	semiaridní
60 – 100	humidní
>100	perhumidní

Řešené katastrální území lze na základě výpočtu Langova dešťového faktoru charakterizovat jako perhumidní³ oblast.

– **Minářova vláhová jistota**

Minářova vláhová jistota je určena pomocí průměrných ročních srážek R [mm] a průměrné roční teploty t [°C]. Tato hodnota vyjadřuje vláhové poměry daného řešeného území (Sobíšek, 1993).

$$J = \frac{R - [30 * (t + 7)]}{t}$$

$$J = \frac{686 - [30 * (6,8 + 7)]}{6,8}$$

$$J = 40$$

Tabulka 3.8: Rozdělení oblastí dle Minářovy vláhové jistoty (Sobíšek, 1993)

J	Oblast
-4 – 0	nejsušší
1 – 7	silně suchá
8 – 14	středně suchá
15 – 21	s vyrovnanou bilancí
22 – 28	mírně vlhká
29 – 35	středně vlhká
35	silně vlhká

Řešené katastrální území lze dle MVJ zařadit do silně vlhké oblasti.

Fenologické poměry

Fenologické poměry pro řešené území jsou brány pro nejbližší se nacházející Lukevec, který je vzdálený 5,4 km. Údaje byly opět získány z Atlasu podnebí ČSSR.

- Počátek jarních polních prací 29. 3.
- Počátek setí jarního ječmene 10. 4.
- Počátek setí ovsa 6. 4.
- Počátek sázení pozdních brambor 23. 4.
- Počátek květu trnky obecné 29. 3.
- Počátek květu jabloní 13. 5.

³ Perhumidní = příliš (nadměrně) vlhký

- Rozkvět ozimého žita 14. 6.
- Počátek senoseče 14. 6.
- Počátek žní ozimého žita 29. 7.
- Počátek žní jarního ječmene 4. 8.
- Počátek žní ovsa 9. 8.
- Počátek setí ozimého žita 23.9.

3.1.3 Hydrologické poměry

Řešené území Salačova Lhota spadá do povodí I. řádu Labe, II. řádu Vltava, III. řádu Želivka. Dále se v katastrálním území nacházejí čtyři povodí čtvrtého řádu.

Tabulka 3.9: Přehled povodí IV. Řádu (www.voda.chmi.cz, vlastní zpracování)

Číslo hydrologického pořadí (ČHP)	Název toku	Plocha dílčího povodí [km ²]	Plocha povodí v řešeném území [ha]
1-09-02-0460-0-00	Trnava	10,14	195,2
1-09-02-0440-0-00	Trnava	0,55	16,25
1-09-02-0450-0-00	Huťský potok	14,58	334,8
1-09-02-0430-0-00	Vočadlo	13,85	51,38

– Vodní toky

Nejvýznamnějším vodním tokem nacházejícím se v řešeném katastrálním území je Trnava, podle které jde i hranice katastrálního území v jižní části. Dalším velmi významným tokem je Huťský potok, jehož povodí zaujímá největší plochu v řešeném území. Mezi další toky, nacházející se v řešeném území, patří Vočadlo a Kurážský potok (východní část území).

Tabulka 3.10: Přehled vodních toků (www.eagri.cz, vlastní zpracování)

IDVT vodní linie	Název	Délka v řešeném území [km]	Správce
10268774	Kurážský potok	0,2	Povodí Vltavy, s.p.
10100058	Trnava	1,3	Povodí Vltavy, s.p.

10101698	Huťský potok	2,6	Lesy ČR, s.p.
10240456	Vočadlo	0,6	Lesy ČR, s.p.
10276361	Bezejmenný tok (VT1)	0,4	Lesy ČR, s.p.
10272592	Bezejmenný tok (VT2)	0,7	Lesy ČR, s.p.
10248285	Bezejmenný tok (VT3)	0,3	Povodí Vltavy, s.p.
10251586	Bezejmenný tok (VT4)	0,5	Povodí Vltavy, s.p.
10250257	Bezejmenný tok (VT5)	0,6	Povodí Vltavy, s.p.

– **Vodní plochy**

V řešeném území Salačova Lhota se nachází velký počet vodních nádrží. Největší z nich, Hacpurkův rybník, se nachází nedaleko místní části Velká Černá, ostatní vodní plochy jsou o něco menší. Celkem se v katastrálním území nachází 7 rybníků, kde 4 z nich jsou v soukromém vlastnictví a zbytek ve vlastnictví obce Salačova Lhota.

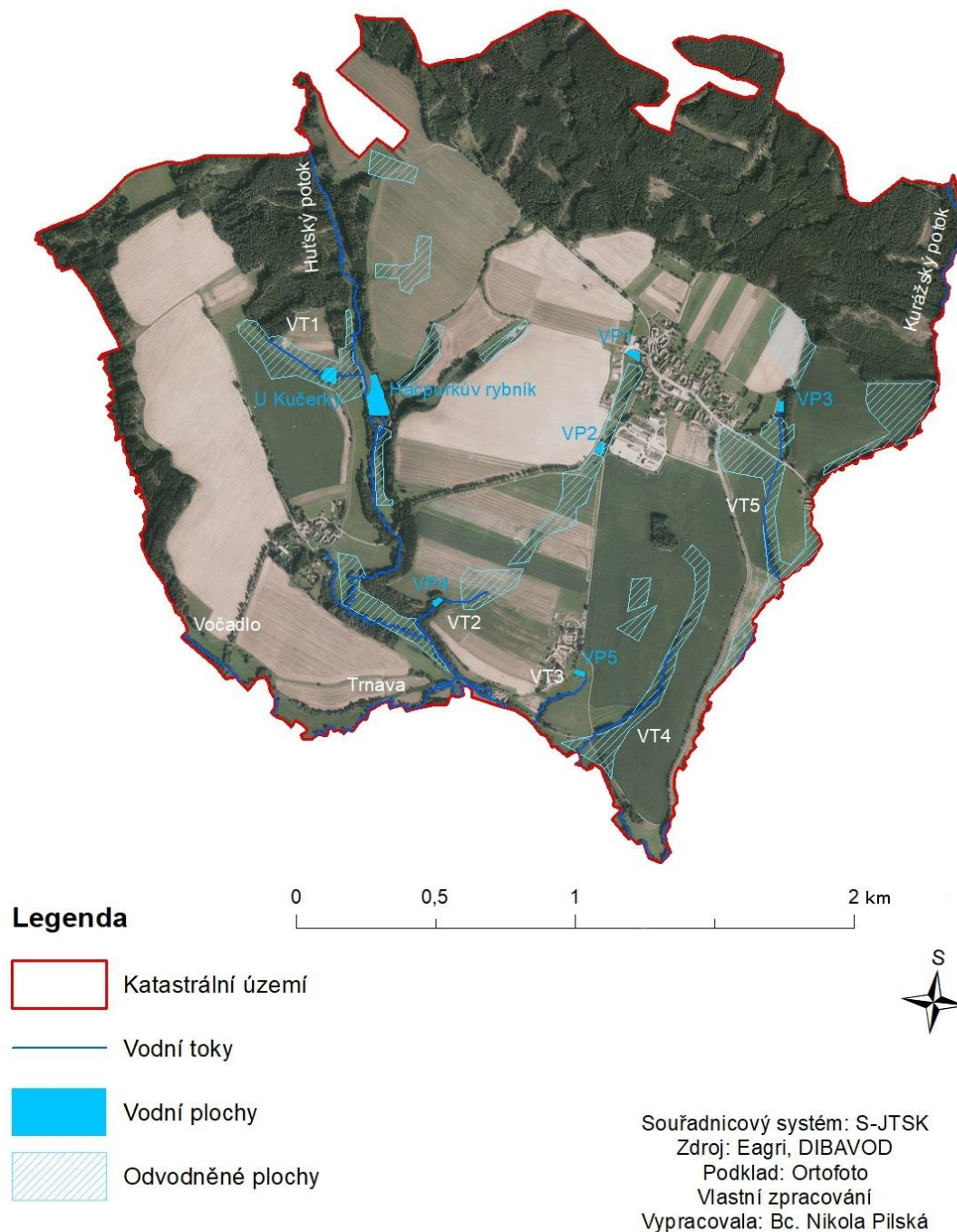
Tabulka 3.11: Přehled vodních nádrží (vlastní zpracování)

Název	Plocha [ha]	Vlastnictví
Hacpurkův rybník	0,8	soukromé
U Kučerky	0,3	soukromé
Bezejmenná nádrž (VP1)	0,2	Obec Salačova Lhota
Bezejmenná nádrž (VP2)	0,17	soukromé
Bezejmenná nádrž (VP3)	0,18	Obec Salačova Lhota
Bezejmenná nádrž (VP4)	0,07	Obec Salačova Lhota
Bezejmenná nádrž (VP5)	0,06	soukromé

– **Odvodněné plochy**

V roce 1972 došlo v řešeném území Salačova Lhota k odvodnění několika pozemků, tyto plochy jsou zobrazeny na obrázku 3.4 a jejich plocha je 43,81 ha. Ve většině případů se jedná o odvodnění trvale travního porostu, kde je voda svedena do nejbližšího vodního toku. Dále bylo provedeno odvodnění na plochách orné půdy. V současné době je toto odvodnění v drtivé většině případů nefunkční kvůli pojezdu

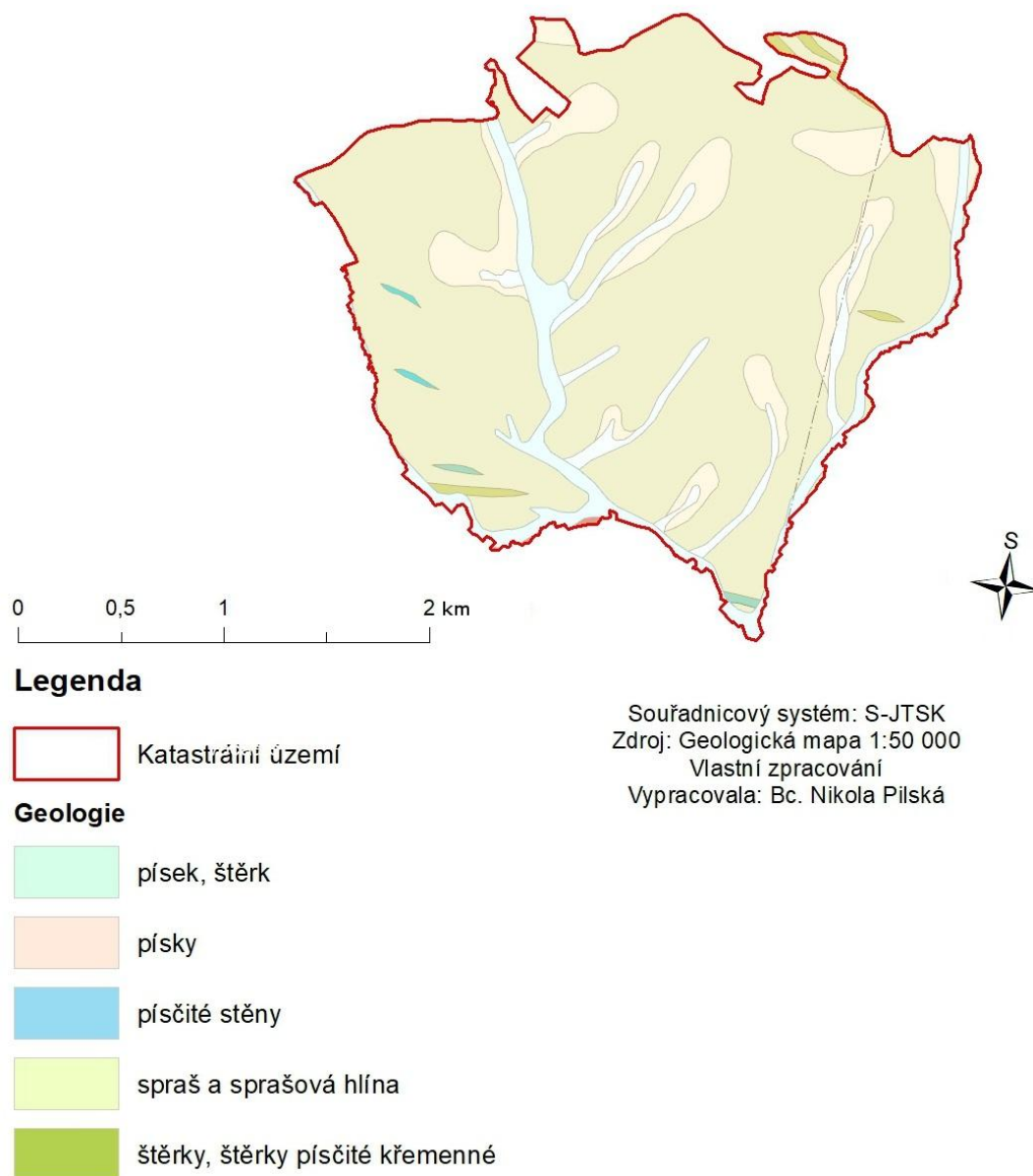
těžké zemědělské techniky, která zapříčinila rozvalení či popraskání odvodňovacího systému.

Obrázek 3.4: Mapa hydrologických poměrů v řešeném území (vlastní zpracování)

3.1.4 Geologické poměry

Řešené katastrální území geologicky spadá do oblasti Českého masivu, dále pak do mikrokontinentu moldanubikum⁴. Pro tuto oblast jsou specifické přeměněné horniny například ruly a migmatity (www.geology.cz).

Obrázek 3.5: Geologická mapa (vlastní zpracování)

⁴ Moldanubikum = rozsáhlý komplex, hlubinné a výrazně přeměněné horniny

3.1.5 Geomorfologické poměry

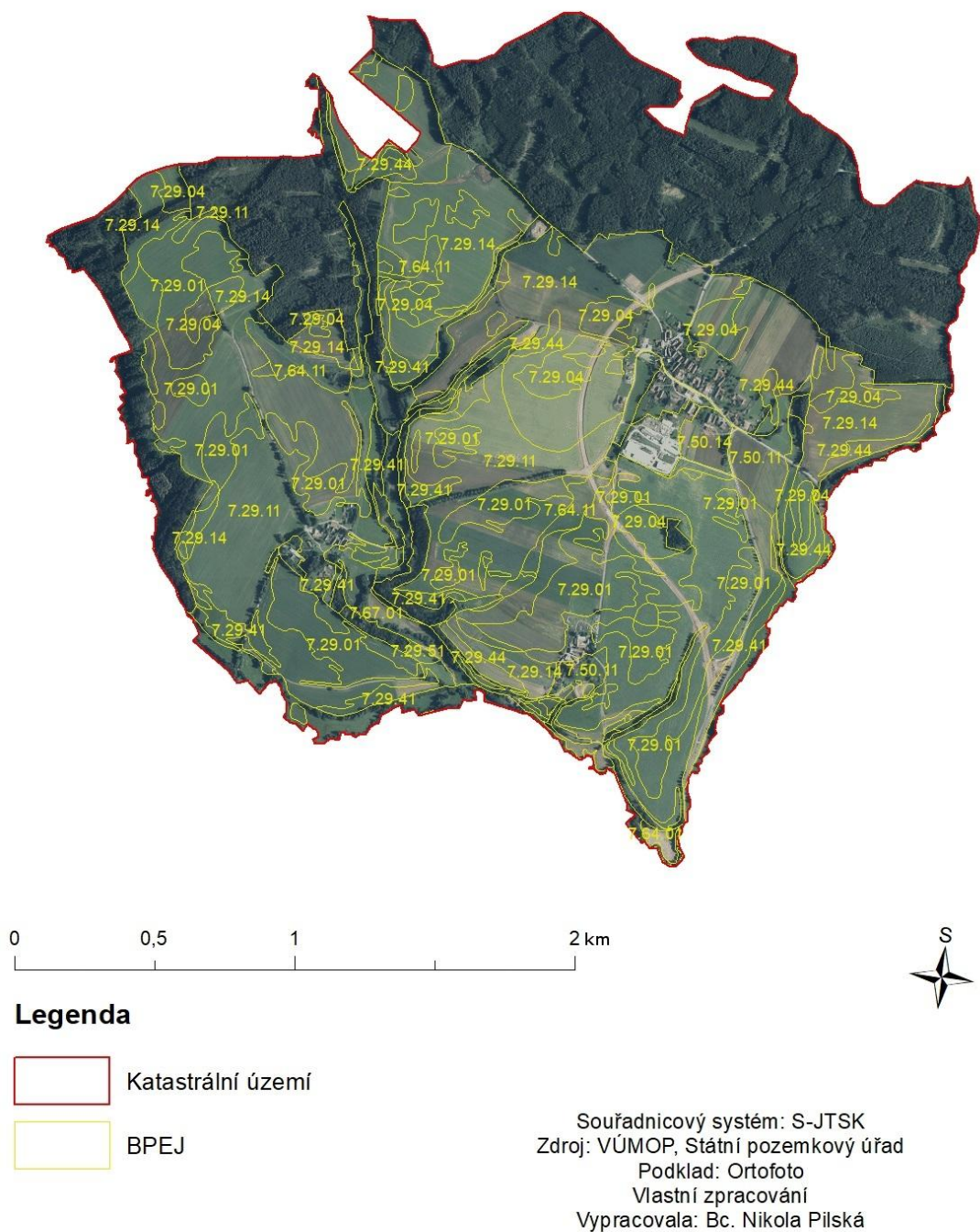
Nejvýše položené místo v katastrálním území se nachází na severu v nadmořské výšce 682 m. Řešené území spadá do provincie České vysočiny, subprovincie Českomoravská soustava, oblast Českomoravská vrchovina a Křemešnická vrchovina (www.geologie.vsb.cz).

Tabulka 3.12: Geomorfologické členění (www.geologie.vsb.cz, vlastní zpracování)

Geomorfologie	Název	
Systém	Hercynský	
Provincie	Česká vysočina	
Subprovincie	Česko-moravská soustava	
Oblast	Českomoravská vrchovina	
Celek	Křemešnická vrchovina	
Podceleky	Pacovská pahorkatina	Želivská pahorkatina
Okrsky	Řísnická vrchovina	Hořepnická pahorkatina

3.1.6 Půdní poměry

V řešeném území Salačova Lhota jsou pozemky převážně rovné (0-3°) a pozemky s mírným až středním sklonem (3-12°). Expozice těchto pozemků je nejvíce všesměrná, dále pak směřována na jih, východ a západ. Půdy jsou převážně bezskeletovité, s příměsí, slabě skeletovité (do 25 %) a středně skeletovité (25-50 %). Dále se v zájmovém území nachází zejména půdy hluboké a středně hluboké (od 30 cm).

Obrázek 3.6: Mapa BPEJ v řešeném území (vlastní zpracování)

3.1.7 Chráněné oblasti a ÚSES

V katastrálním území Salačova Lhota se nenachází žádné velmi významné chráněné oblasti. Naleznout zde můžeme pouze biotop zvláště chráněných druhů velkých savců, který se táhne po hranici katastru od jihozápadu až po severní část území.

Územní systém ekologické stability se nachází především v levé části řešeného území, zejména kolem Huťského potoka a po hranici katastru. V území je vyčleněno několik prvků, které plynule navazují na sousední katastrální území a v současné době jsou plně funkční. Přehledná mapa ÚSES byla umístěna do přílohy 5, data byla převzata z Územního plánu obce Salačova Lhota.

ÚSES v zájmovém území je složen z biocenter a biokoridorů, viz tabulka 3.13.

Tabulka 3.13: Přehled ÚSES v katastrálním území (Územní plán obce Salačova Lhota)

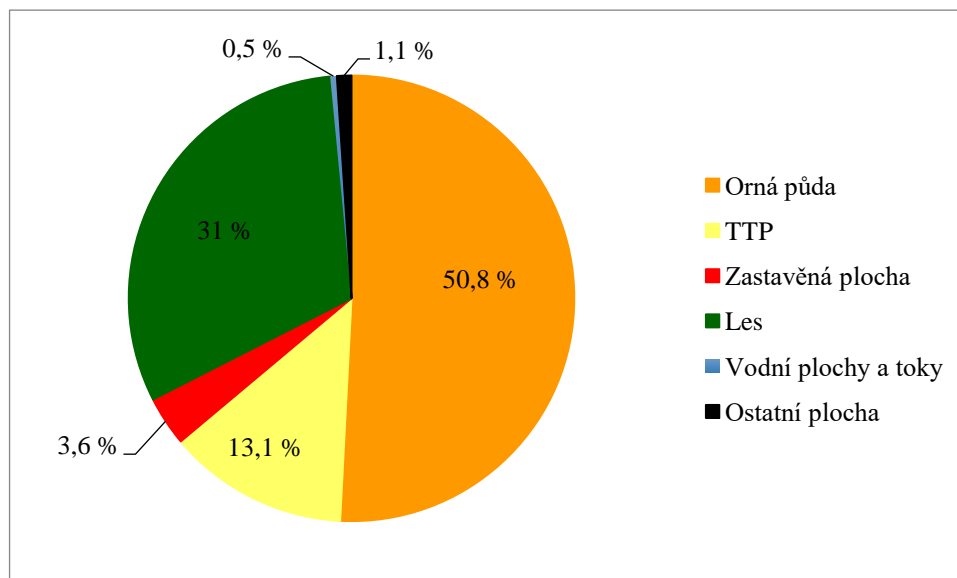
Typ	Označení	Název	Plocha v řeš. ú. [ha]
Lokální biocentrum	LBC 3	Velká Černá	2,93
Lokální biocentrum	LBC 5	Hacpurek	3,76
Lokální biocentrum	LBC 7	Karbanův mlýn	0,95
Lokální biocentrum	LBC 22	Pod dubinou	0,19
Regionální biocentrum	RBC 733	Vočadlo	5,62
Lokální biokoridor	LBK 21	Ve vrbkách – Pod dubinou	0,26
Lokální biokoridor	LBK 23	Vočadlo – Pod dubinou	1,40
Lokální biokoridor	LBK 24	Salakov - Vočadlo	1,08
Regionální biokoridor	RBK 398	Mezilesí - Kopaniny	0,83
Regionální biokoridor	RBK 415	Vočadlo - Mezilesí	8,87

3.1.8 Hospodářské využití území

– Zemědělská výroba

Řešené území je z hlediska zemědělské výroby intenzivně využíváno. Větší část zemědělského půdního fondu obhospodařuje zemědělské družstvo (VOD Jetřichovec) a malá část je obhospodařována soukromými zemědělci. V jižní části obce se nachází zemědělský areál, kde se třídí a balí brambory a další dovezená zelenina. Území spadá do výrobní oblasti B – bramborářská a podoblasti B3 – bramborářsko-ovesná.

Jednotlivé rozložení kultur s procentuálním zastoupením v katastrálním území Salačova Lhota je zaznamenáno v grafu 3.1.

Graf 3.1: Procentuelní zastoupení jednotlivých kultur v k. ú. Salačova Lhota (vlastní zpracování)

– Lesní výroba

Lesy v katastrálním území zaujímají asi třetinu z celkové rozlohy a to 30,98 %. Lesní komplexy se nacházejí především v severní části řešeného území. Velká část lesního porostu se nachází v soukromém vlastnictví. Nejvíce zastoupenou dřevinou je zde smrk.

3.1.9 Charakteristika dopravního systému

Území neprotínají žádné významné silniční tahy, železnice se zde nenachází vůbec. Katastrální území protíná jedna silnice II. třídy (II/128) a dvě silnice III. třídy (III/1288, III/12419), na ty pak navazuje 8 místních komunikací a několik účelových komunikací.

Dále se v území nachází velké množství polních cest, u kterých dojde k novému návrhu v rámci zpracování plánu společných zařízení.

3.1.10 Geobiocenologické zařazení řešeného území (STG)

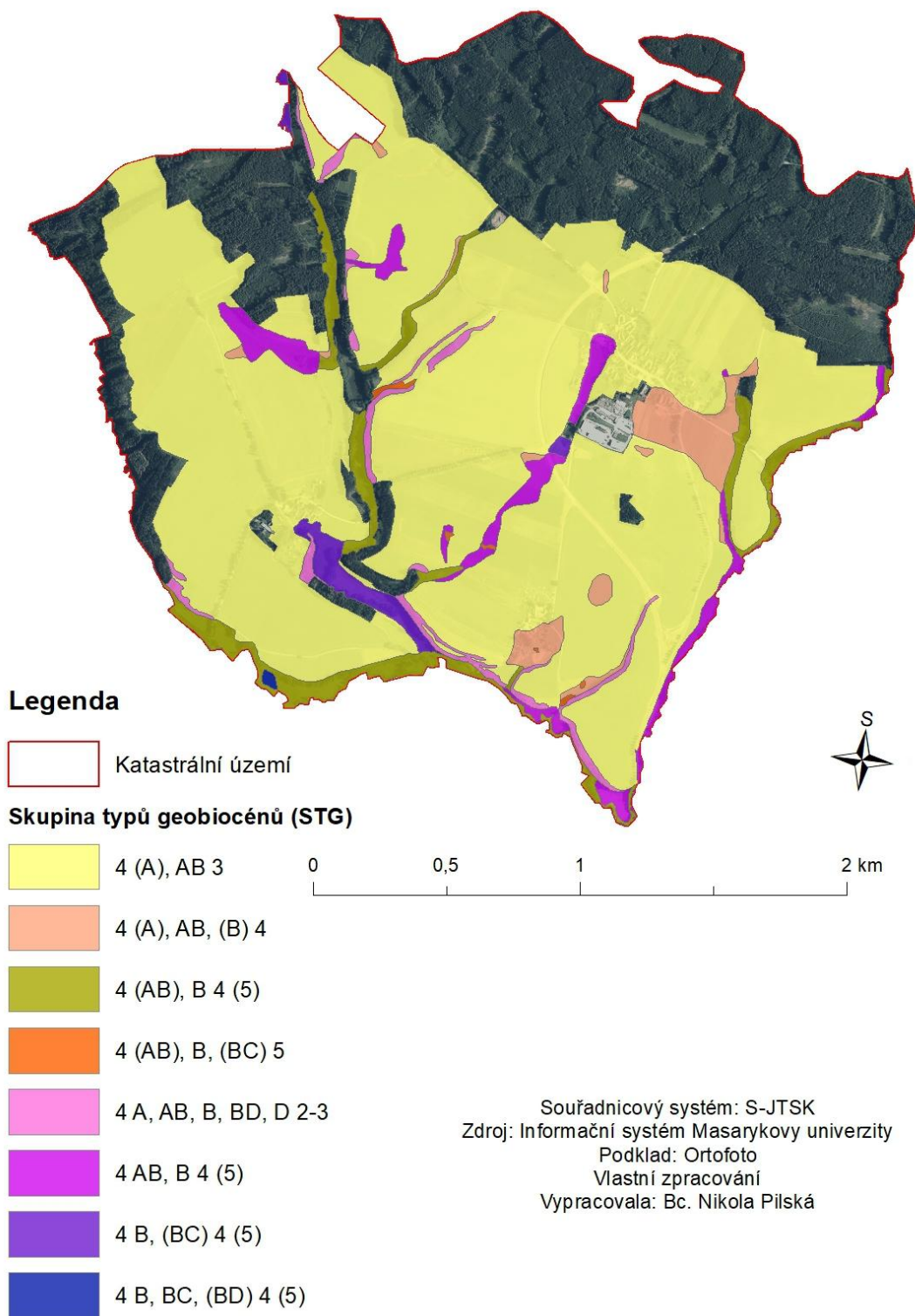
Řešené území Salačova Lhota spadá do bukového vegetačního stupně (4), kde je orientační nadmořská výška 400 – 550 m n. m. Z HPJ lze odvodit pomocí převodního klíče trofickou a hydrickou řadu, jak je vidět v tabulce 3.14.

Tabulka 3.14: Přehled trofických a hydrických řad v řešeném území (is.muni.cz)

HPJ	Trofická řada	Hydrická řada
29	(A), AB	3
34	(A), AB	3
40	A, AB, B, BD, D	2 - 3
50	(A), AB, (B)	4
58	B, BC, (BD)	4 (5)
64	AB, B	4 (5)
67	B, (BC)	4 (5)
68	(AB), B	4 (5)
73	(AB), B, (BC)	5

Obrázek 3.7: Mapa STG v řešeném území (vlastní zpracování)

3.1.11 Hodnocení řešeného území z hlediska potenciální vegetace ČR

Podle mapy potenciální vegetace ČR, kterou je umístěna v příloze č. 4, spadá katastrální území Salačova Lhota do dvou oblastí a to: bikové a/nebo jedlové doubravy a bikové bučiny. Pro obě tyto skupiny je charakteristické kyselé prostředí.

Pro bikovou a/nebo jedlovou doubrava je typický výskyt dubu zimního (*Quercus petraea*) s další příměsí břízy, habru, jeřábu, buku, lípy a borovice (Neuhäuslová-Novotná, 1998). V řešeném území zaujímá 291,1 ha.

Biková bučina je charakteristická svislou strukturou, kde se nachází nejvíce bylinné a stromové patro. Stromové patro je většinou tvořeno bukem, ale v příměsích se vyskytují duby, lípy a jedle (Neuhäuslová-Novotná, 1998). V území Salačova Lhota tato oblast zaujímá 306,6 ha, toto číslo odpovídá 51,3 %.

3.2 Metody

3.2.1 Literární rešerše

Pro vypracování praktické části diplomové práce bylo zapotřebí nejprve prostudovat dostupnou literaturu věnující se tomuto tématu. Hlavním cílem bylo vysvětlit pojmy týkající se dané problematiky, zejména pak definice z problematiky rozptýlené zeleně a navazujících témat. Veškeré informace byly čerpány především z odborných knižních zdrojů, časopisů a webových stránek.

3.2.2 Výběr území

Výběr území proběhl na základě umístění lokality. Dalším důležitým faktorem pro výběr, byla fáze KoPÚ, ve které se katastrální území právě nacházelo a to ve fázi schvalování PSZ. Díky těmto údajům byla zvolena obec Salačova Lhota s místními částmi Velká a Malá Černá. V řešeném území se nacházejí všechny prvky rozptýlené zeleně.

3.2.3 Podklady pro podrobný popis

Ještě před zahájením terénního průzkumu bylo zapotřebí si řešené území detailně popsat. Podklady pro tuto práci byly čerpány z odborné literatury, webových zdrojů a map (ortofoto, ZM 1:10 000). Obzvláště se jedná o podklady pro charakteristiku z hlediska hydrologie, klimatu, geologie, půdních poměrů a geomorfologie. Dále pro přesnější zpracování návrhu dosadby/výsadby rozptýlené zeleně byla kontaktována paní Ing. Tereza Kratochvílová z pozemkového úřadu (pobočka Pelhřimov), která poskytla předběžně schválený návrh PSZ obcí.

3.2.4 Terénní průzkum a pořízení fotodokumentace

Pro zpracování praktické části této práce bylo zapotřebí udělat detailní terénní průzkum ve vegetačním období, při kterém byla zjištěna velikost, rozmístění, druhové složení a zdravotní stav rozptýlené zeleně v řešeném území Salačova Lhota. Celkem bylo území navštíveno 6 krát, kde při každé návštěvě by také pořízena fotodokumentace jednotlivých prvků. Pro větší přehlednost byly jednotlivé prvky ihned zakresleny do papírové mapy (ZM 1:10 000) a popis zaznamenán do zápisníku.

3.2.5 Zpracování výsledků terénního průzkumu

Výsledkem terénního průzkumu byla mapa současného stavu rozptýlené zeleně vytvořena v programu ArcMap s podkladem ortofoto mapy. Jednotlivé prvky byly očíslovány a v této práci detailně popsány.

3.2.6 Návrh výsadby a dosadby rozptýlené zeleně

Při navrhování výsadby budou zohledněny veškeré vlastnosti území (klimatické, hydrologické a geologické vlastnosti) a zařazení lokality do vegetačního stupně či mapy potenciální vegetace ČR. Na základě předběžně schváleného návrhu PSZ se vytvořil návrh na doplnění nebo obnově rozptýlené zeleně.

---

4 Výsledky a diskuse

KoPÚ Salačova Lhota byla zahájena 1. 6. 2016 z důvodu žádosti vlastníků nadpoloviční většiny zemědělské půdy. Žádost celkem podalo 40 vlastníků. Projekční firmou zpracovávající tuto komplexní pozemkovou úpravu se stala firma TRAVAL, s. r. o., která sídlí v Českých Budějovicích. Souhrnná fotodokumentace je umístěna do přílohy č. 8. V příloze č. 5 je umístěna přehledná mapa ÚSES a v příloze č. 6 je mapa současného stavu.

4.1 Aktuální stav rozptýlené zeleně v řešeném území

4.1.1 Liniové prvky

Doprovodná zeleň vodních toků a ploch

– Prvek č. 1

Prvním prvkem je liniová doprovodná zeleň vodního toku Vočadlo, nacházející se v jihozápadní části katastrálního území. Dřevinami nacházejícími se zde je především olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrba křehká (*Salix fragilis*), vrba jíva (*Salix caprea*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), smrk ztepilý (*Picea abies*) a v podrostu roste bez černý (*Sambucus nigra*), ostružiník srstnatý (*Rubus hirtus*). Zdravotní stav těchto dřevin není úplně dobrý, zejména pak vrb. U některých došlo ke zlámání či úplnému vyvrácení. Tok je ve většině délky břehu zcela nepřístupný, díky hustému podrostu. Tento prvek je součástí regionálního biocentra (RBC 733).

– Prvek č. 5

Tento prvek vede podél toku Trnava, který lemují jižní část katastrálního území. Dřevinné složení je velmi rozmanité můžeme zde nalézt břízu bělokorou, olši lepkavou, vrbu křehkou, smrk ztepilý, modřín opadavý (*Larix decidua*), borovici lesní (*Pinus sylvestris*) a v podrostu ostružiník srstnatý a bez černý. Zdravotní stav dřevin je ve většině případů velmi dobrý, bohužel některé vrby jsou polámané a napadené hnilobou. Porost je vzrostlý. Část prvku se součástí RBC 733, dále regionálního biokoridoru (RBK 415), který navazuje na lokální biokoridor (LBK 24).

– Prvek č. 12

Doprovod vodní plochy „U Kučerky“. V době průzkumu byla vegetace v této oblasti velmi bohatá. Roste zde olše lepkavá, bříza bělokorá, vrba jíva, vrba křehká, jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*).

Obrázek 4.8: Dřevina prvku č. 12 (vlastní)

– Prvek č. 13

Tento prvek je umístěn v jižní části řešeného území a je to doprovodná zeleň bezjmenného levostranného přítoku Trnavy. Porost není příliš rozsáhlý, ale naopak je velmi hustý. V podrostu zde najdeme krušinu olšovou (*Frangula alnus*), bez černý a růži šípkovou (*Rosa canina*). Dále zde roste vrba jíva a topol osika (*Populus tremula*), který je zatím malého vzrůstu. Dřeviny jsou ve velmi dobrém zdravotním stavu.

– Prvek č. 15

Doprovodná zeleň Hutského potoka a Hacpurkova rybníku. Vodní plocha jako taková je celá zarostlá orobincem širokolistým (*Typha latifolia*). Vodní tok je po celé své délce doprovázen dřevinami, jedná se o nejdelší tok v řešeném území, který sahá od severu až po jižní část řešeného území. Z tohoto důvodu v okolí roste velké spektrum dřevin např. olše lepkavá, topol osika, bříza bělokorá, jeřáb ptačí, smrk ztepilý, vrba jíva a vrba křehká. Převážná část dřevin je velkého vzrůstu a vysokého stáří. Celý Hutský potok je součástí RBK 415, který je proložen lokálními biocentry a to v okolí Hacpurkova rybníku (LBC 5) a místní části Velká Černá (LBC 3).

– Prvek č. 26

Doprovodná zeleň pravostranného bezejmenného přítoku Kurážského potoka. Dřeviny rostoucími před přítokem jsou líska obecná (*Corylus avellana*), vrba křehká, smrk ztepilý, růže šípková a bez černý. Porost je vzrostlý, bez zjevné známky poškození.

– Prvek č. 41

Dalším prvkem je doprovodná zeleň velmi malého bezejmenného levostranného přítoku Trnavy. U tohoto prvku se vyskytují stejné dřeviny jako u prvku č. 13.

Doprovodná zeleň podél cest

– Prvek č. 7

U tohoto prvku se jedná o doprovodnou zeleň polní cesty. V podrostu roste růže šípková, líska obecná, bez černý, jeřáb ptačí a střemcha obecná (*Prunus padus*). Ve vyšším patře roste bříza bělokorá, smrk ztepilý, olše lepkavá, dub letní (*Quercus robur*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a jilm horský (*Ulmus glabra*).

Obrázek 4.9: Podrost prvku č. 7 (vlastní)

– Prvek č. 8

Doprovodná zeleň silnice III/12419 (směr Velká Černá – Zhoř). Tento prvek je jeden z těch, který se nachází ve velmi špatném stavu (polámání, hniloba). U této komunikace roste široké spektrum druhů dřevin, například vrba jíva, vrba křehká, bez černý, topol osika, smrk ztepilý, bříza bělokorá, javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen,

---

jeřáb ptačí, dub letní, třešeň obecná (*Prunus census*), jabloň domácí (*Malus domestica*) a růže šípková.

– **Prvek č. 11**

Prvek č. 11 je doprovodná zeleň polní cesty, nacházející se nedaleko místní části Velká Černá. V tomto případě je velký rozdíl ve věkovém složení dřevin.

Na levé straně, ve směru od místní části, jsou vysázené převážně mladé dřeviny (výsadba je stará cca 3 roky), a to lípa srdčitá (*Tilia cordata*), jeřáb ptačí, slivoň švestka (*Prunus domestica*), bez černý, líska obecná, jabloň domácí, třešeň obecná a ořešák královský (*Juglans regia*). Vzrostlých dřevin je na této straně málo pouze bříza bělokorá a javor klen.

Na pravé straně polní cesty jsou plně vzrostlé dřeviny jako bříza bělokorá, smrk ztepilý, borovice lesní, lípa srdčitá, javor klen, dub letní a celé s podrostem lísky obecné, růže šípkové a trnky obecné (*Prunus spinosa*).

Obrázek 4.10: Mladá výsadba u prvku č. 11 (vlastní)

– **Prvek č. 14**

Doprovodná zeleň polní cesty, tato cesta je rovnoběžná s prvkem č. 11. Dřeviny rostou pouze na levé straně, směrem od místní části Velká Černá. Z vzrostlých dřevin zde roste pouze bříza bělokorá, olše lepkavá a dub letní. Vše je doplněno o podrost s růží šípkovou, jeřáb ptačí, trnku obecnou, ostružiníkem maliníkem (*Rubus ileus*) a lískou obecnou. Jednotlivé stromy a keře jsou od sebe hodně vzdáleny.

– **Prvek č. 16**

Liniová výsadba doprovázející silnici III/12419 (úsek Velká Černá – Salačova Lhota). Na začátku tohoto úseku, na levé straně, se nachází jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dále je po obou stranách komunikace javor mléč, javor klen (zhruba tak do půlky tohoto úseku), pak doprovod tvoří břízy bělokoré. Většina dřevin rostoucí u této komunikace jsou relativně mladé, bohužel u některých již došlo k poškození a následnému uschnutí.

– **Prvek č. 18**

Tento prvek je zcela nepropustný a hustý, jedná se doprovod polní cesty. Vyskytují se zde zejména ovocné dřeviny jako třešeň obecná, jabloň domácí a slivoň švestka. Dále z listnatých dřevin bříza bělokorá, dub letní, bez černý, růže šípková a trnka obecná. Porost je v horším zdravotním stavu, kvůli pojezdu těžké zemědělské techniky v blízkosti dřevin.

– **Prvek č. 19**

Prvek č. 19 je doprovod polní cesty, která je kolmo na prvek č. 18, kde dřeviny jsou zachovány pouze na pravé straně ve směru od obce Salačova Lhota. Druhové složení se skládá z ovocných dřevin třešeň obecná a slivoň švestka, dále pak z listnatých dřevin jako je bříza bělokorá, ořešák královský (mladé stromky), hloh obecný (*Crataegus laevigata*) a růže šípková. Cesta není v úplně dobrém stavu, díky pojezdu těžké zemědělské techniky dochází k poškozování kořenového systému.

– **Prvek č. 22**

Doprovodná zeleň silnice III/1288. Celou komunikací provází javor klen a javor mléč. Nachází se zde pouze jeden modřín opadavý. Na části pravé strany komunikace je lesní komplex.

– **Prvek č. 25**

Doprovodná zeleň polní cesty, nacházející se východně od obce Salačova Lhota. Tento prvek se skládá z třešně obecné, javoru klenu, jasanu ztepilého, dubu zimního (*Quercus petraea*), břízy bělokoré, hlohu obecného a trnky obecné.

– **Prvek č. 27**

Tento prvek je doprovodná zeleň podél komunikace, která spojuje obce Salačova Lhota a Bratřice a je využívána především pro zemědělské účely.

Na pravé straně (ve směru Bratřice) byla v posledních 2 letech provedena výsadba nových dřevin, a to břízy bělokoré, slivoně švestka a dále zde roste i růže šípková (neúmyslná výsadba) a dva jeřáby ptačí.

Na levé straně (ve směru Bratřice) je velmi hustý porost, který se skládá z jeřábu ptačího, trnky obecné a růže šípkové. Na dřevinách je patrné poškození od zemědělské techniky (polámání).

Obrázek 4.11: Levá strana prvku č. 27 (vlastní)

– **Prvek č. 28**

V době průzkumu docházelo u tohoto prvku k vykácování některých dřevin v rámci projektu výstavby nového obchvatu obce Salačova Lhota. Jedná se o doprovodnou zeleň silnice II/128, kde byl, na levé straně (směr Salačova Lhota), vysazen pouze jeden zástupce a to javor klen. Většina stromů je plně vzrostlá s hustou korunou, 3-5 kusů bylo vysazeno v posledních pěti letech. Několik (5-6) jedinců je ve velmi špatném stavu (polámání, seschlост).

– **Prvek č. 29**

U tohoto prvku se jedná o doprovodnou zeleň Silnice II/128 v těsné blízkosti u Obce Salačova Lhota až po odbočku k místnímu zemědělskému areálu. Dřevinou je zde topol osika, tyto dřeviny jsou plně vzrostlé a v nižším patře se nacházejí odnože topolů.

– **Prvek č. 30**

Doprovodná zeleň silnice nacházející se v jižní části řešeného území (směr Malá Černá), s druhovým složením břízy bělokoré, vrby jívy, střemchy obecné, trnky obecné a růže šípkové.

– **Prvek č. 33**

V tomto případě se jedná o prvek jednostranné doprovodné zeleně polní cesty, která je rovnoběžná s prvkem č. 5, nedaleko místní části Velká Černá. Z dřevin zde roste modřín opadavý, bříza bělokorá, smrk ztepilý a dub letní. Stromy mají bohatou korunu, bez zjevného poškození.

– **Prvek č. 38**

Doprovodná zeleň velmi krátké polní cesty, která je kolmo na prvek č. 27. Výsadba je bohatá a blízko sebe, tím dochází k neprostupnosti porostu. Dřevinami jsou zde topol osika, vrba křehká, vrba jíva, smrk ztepilý a trnka obecná, různého stáří. Celý porost není v dobrém stavu.

Liniová výsadba v ploše

– **Prvek č. 23**

Tento prvek se skládá převážně z jednoho druhu dřevin, a to jeřábu ptačího, který je doplněn slivoní švestkou. Dřeviny jsou mladé a ve velmi dobrém zdravotním stavu. Prvek se nachází v západní části obce Salačova Lhota, podél zastavěného území.

Obrázek 4.12: První část prvku č. 23 (vlastní)

4.1.2 Solitérní dřeviny

U vodního toku či plochy

– Prvek č. 20

Jedná se o relativně mladý smrk ztepilý, který je středního vzrůstu ve velmi dobrém zdravotním stavu s bohatou korunou. Dřevina se nachází na orné půdě, nedaleko prvku č. 18, kde dochází k oborávání dřeviny, a tak do budoucna může dojít k poškození kořenového systému.

– Prvek č. 37

Tento prvek je vzrostlá borovice lesní rostoucí u VP3, jedná se o 2 borovice vyrůstající z totožného místa. Dřevina má pro svůj růst dostatek místa, a proto je krásně rozvětvená a v dobrém zdravotním stavu.

U cestní sítě

– Prvek č. 3

Hlavní dřevinou u tohoto prvku je vzrostlá slivoň švestka, která má v blízkosti svého kmene mladý stromek břízy bělokoré. Slivoň je starší strom a v některých místech začal prosychat, zdravotní stav tedy není úplně dobrý.

– Prvek č. 6

Jedná se o velký dub letní, pod jehož korunou roste ještě trnka obecná a bez černý. Tento prvek se nachází nedaleko prvku č. 3, na opačné straně polní cesty. Dub má bohatou a symetricky rostlou korunu. Celkový zdravotní stav dřevin je výborný.

– Prvek č. 31

Prvkem č. 31 je růže šípková, která na tomto místě roste několik let. Keř je plně vzrostlý.

– Prvek č. 32

Jedná se o plně vzrostlou borovici lesní, která roste nedaleko prvku č. 22. Tento prvek roste uprostřed orné půdy, z tohoto důvodu může dojít k poškození kořenové systému těžkou zemědělskou technikou. Koruna začíná v některých místech prosychat.

– **Prvek č. 34**

U tohoto prvku se jedná o lípu srdčitou, která je výrazně mladší oproti prvku č. 35. Dřevina je v lepším zdravotním stavu, bez zjevných známek poškození.

– **Prvek č. 35**

Hlavními dřevinami v tomto prvku jsou tři lípy srdčité, které rostou v těsné blízkosti. Dřeviny se nacházejí u polní cesty, nedaleko místní části Velká Černá. Dřeviny jsou zatím ve výborném stavu, bez zjevného poškození. V podrostu roste růže šípková.

– **Prvek č. 36**

Tento prvek je vysoký jasan ztepilý, který roste na začátku obce Salačova Lhota, kousek od prvku č. 23. Dřevina má bohatou, hustou korunu.

– **Prvek č. 39**

Jedná se o mladou břizu bělokorou, která roste u bezejmenného vodního toku (VT5). Strom má bohatou korunu, bez zjevných známek poškození.

– **Prvek č. 40**

Prvek č. 40 je vrba jíva rostoucí u bezejmenného vodního toku (VT5), nedaleko prvku č. 39. Dřevina je ve velmi dobrém stavu.

– **Prvek č. 42 a č. 43**

Tyto prvky se nacházejí u silnice II/128, kde za těmito prvky bude v brzké době otevřen obchvat obce Salačova Lhota. Prvek č. 42 je javor klen, který je v dobrém zdravotním stavu s hustou korunou. Prvek č. 43 je také javor klen, ale u kmenu tohoto prvku vyrůstá ještě trnka obecní. Tato dřevina je v horším stavu oproti prvku č. 42.

– **Prvek č. 44**

Prvek č. 44 roste u silnice, která spojuje obec Salačova Lhota a místní část Malá černá. Jedná se o 3 vzrostlé stromy topolu osika s bohatou korunou a zdravě vypadajícím vzhledem.

– **Prvek č. 45**

Prvek č. 45 je uskupení topolu osiky, kde z jednoho místa vyrůstá několik odnoží. Dřeviny jsou mladé, v budoucnu dojde k jejich prořezání.

– **Prvek č. 46**

Tento prvek obsahuje mladý dub letní, kde pod jeho nepřilíši velkou korunou vyrůstá trnka obecná.

– **Prvek č. 47**

U tohoto prvku se jedná o jabloň domácí, která je velmi bohatě plodící. V minulých letech u tohoto stromu došlo k nemalému poškození kmene a polámání větví.

U sakrální stavby

– **Prvek č. 24**

Prvek č. 24 je složen ze dvou druhů dřevin. Nejvyšším stromem je zde javor klen, který roste v těsné blízkosti dvou zeravů západních. Uprostřed tohoto seskupení se nachází křížek. Prvek leží v blízkosti obce Salačova Lhota, nedaleko prvku č. 37.

4.1.3 Plošné prvky - remízky

– **Prvek č. 2**

Tento remízek se nachází v jihozápadní části řešeného území, nedaleko polní cesty směřující ke Koubovu mlýnu v jižní části katastrálního území. Dřevinami rostoucími zde jsou dub letní, javor klen, slivoň švestka, jabloň domácí, škumpa orobincová (*Rhus typhina*) a v podrostu trnka obecná a bez černý. Tyto dřeviny, zejména pak duby, jsou relativně mladé. Bohužel dub je v tomto remízku napaden zřejmě padlím. Zdravotní stav ostatních dřevin je dobrý. Remízek leží v regionálním biocentru (RBC 733) a má plochu 1 207 m².

– **Prvek č. 4**

Remízek plynule navazuje na doprovodnou zeleň Trnavy. Nejvíce zastoupenou dřevinou je topol osika, v méně četném zastoupení roste bříza bělokorá, vrba jíva, olše lepkavá a dub letní. V podrostu jsou odmladky již zmíněných dřevin. Všechny tyto dřeviny jsou v dobrém zdravotním stavu, až na vrby a některé břízy, u kterých došlo k polámání. Celý prvek je součástí RBC 733 a má plochu 1 143 m².

– **Prvek č. 9**

Tento prvek roste v jižní části řešeného území a skládá se z borovice lesní, která remízku dominuje. Dále se zde vyskytuje bez černý a růže šípková. Dřeviny nejsou na první pohled nijak výrazně poškozeny. Celý prvek roste na TTP a je také částečně součástí RBC 733 a má plochu 2 236 m².

– **Prvek č. 10**

Tento remízek je složen z břízy bělokoré, modřínu opadavého, smrku ztepilého a javoru klene. Výsadba byla provedena v jedné řadě, ovšem nejedná se o doprovodnou zeleň např. cesty. Dřeviny jsou plně vzrostlé a rostou na orné půdě. Plocha tohoto remízku činní 498 m².

4.1.4 Soustava mezí

– **Prvek č. 17**

Tato soustava mezí se skládá ze tří nad sebou ležících mezí. Popis je veden od jihu řešeného území na sever. Na první mezi rostou 4 duby letní a jabloň domácí, které je velmi poškozená. Na prostřední mezi rostou pouze dva duby letní, ty jsou menšího vzrůstu. Třetí mez je hustě porostlá růží šípkovou a trnkou obecnou. Dále zde roste javor klen. Prvek č. 17 se nachází nedaleko prvku č. 16 u obce Velká Černá.

Obrázek 4.13: První mez prvku č. 17 (vlastní)

– **Prvek č. 21**

Prvek č. 21 se skládá z několika keřů a je naprosto neprostupný. Roste zde růže šípková, trnka obecná, líska obecná a hloh obecný. Soustava mezí leží v severní části katastrálního území Salačova Lhota.

4.2 Posouzení druhového složení z hlediska vegetačního stupně

Celé řešené území Salačova Lhota se nachází ve 4. vegetačním stupni, tedy do bukového vegetačního stupně. V tabulce č. 4.15, je zapsán přehled dřevin rostoucích v katastrálním území, vhodnost dané dřeviny pro vegetační stupeň a vazba

k řešenému území. Hodnoty v kulatých závorkách, znamenají omezený výskyt druhu dřeviny v daném vegetačním stupni.

Tabulka 4.15: Posouzení druhového složení z hlediska vegetačního stupně (Ambros, Štykar, 1999, vlastní zpracování)

Dřeviny v k. ú. Salačova Lhota	Vhodný vegetační stupeň
Listnaté dřeviny	
Bříza bělokorá	(1) 2 – 7
Dub letní	1 – 3 (4)
Dub zimní	1 – 3 (4)
Jabloň domácí	1 – 5
Jasan ztepilý	4 – 6
Javor klen	(3) 4 – 7
Javor mléč	2 – 4 (5)
Jilm horský	3 – 4 (5)
Lípa srdčitá	2 – 4 (5)
Olše lepkavá	1 – 5 (7)
Ořešák královský	1 – 4
Slivoň švestka	1 – 5
Topol osika	1 – 6
Třešeň obecná	1 – 5
Vrba jíva	1 – 7
Vrba křehká	3 – 6
Jehličnaté dřeviny	
Borovice lesní	azonální
Modřín opadavý	5 – 7 (8)
Smrk ztepilý	4 – 7
Keře	
Bez černý	1 – 4 (5)
Hloh obecný	1 – 4 (5)
Jeřáb ptačí	(1) 3 – 8
Krušina olšová	1 – 4

Líska obecná	1 – 4 (5)
Ostružiník srstnatý	3 – 7
Střemcha obecná	3 – 5
Trnka obecná	1 – 4 (5)
Růže šípková	1 – 5

Z předchozí tabulky vyplývá, že drtivá většina dřevin, nacházejících se v katastrálním území, je vhodná pro 4. vegetační stupeň. Jediný modřín opadavý nespadá do této kategorie, z hlediska nadmořské výšky, ale i podprovincie. Dub letní i zimní, se v těchto oblastech vyskytuje omezeně.

Dalšími typickými dřevinami, pro tento vegetační stupeň, jsou například buk lesní (*Fagus sylvatica*), jedle bělokorá (*Abies alba*), habr obecný (*Carpinus betulus*), brslen evropský (*Euonymus europia*), bez hroznatý (*Sambucus racemosa*), kde záleží na vlastnostech půdního prostředí (Buček, Lacina, 2007).

4.3 Poškození dřevin rozptýlené zeleně v řešeném území

Při průzkumu v katastrálním území Salačova Lhota bylo zaznamenáno několik druhů poškození dřevin, jak mechanického charakteru, tak i ze strany škůdců a různých houbových chorob.

Na obrázku č. 4.14 je vidět již úplně suchá dřevina, kterých se v území nachází více, zejména u silnic a polních cest (prvek č. 5, 8, 11, 13, 27, 28).

Obrázek 4.14: Ushlá dřevina u prvku č. 27 (vlastní)

Dalším častým poškozením je špatné zacházení při prořezávkách větví a úpravě dřevin, pro bezpečný průjezd po komunikaci (viz obrázek č. 4.15). Místa řezu nebyla správně ošetřena, tím dochází ke hnilobě.

Obrázek 4.15: Mechanické poškození dřeviny v prvku č. 8 (vlastní)

Mezi další častá mechanická poškození patří poničení způsobená pojezdem těžké zemědělské techniky. Dochází k narušení kořenového systému a následnému vyvrácení či usichání dřevin (viz obrázek č. 4.16). Největší poškození je viditelné u prvku č. 19.

Obrázek 4.16: Poškození kořenového systému (vlastní)

Nejčastěji poškozenou dřevinou je javor klen, který je napaden houbovou chorobou tzv. svrašťelkou javorovou (*Rhytisma acerinum*). Tato choroba se vyskytuje u dřevin rostoucích například v prvku č. 8, 22, 28 a i dalších (viz obrázek č. 4.17).

Obrázek 4.17: Svrašťelka javorová (vlastní)

Poslední vadou je padlí dubové (*Erysiphe alphitoides*), které se vyskytuje především na mladých dubech u prvku č. 2 a 8 (viz obrázek č. 4.18).

Obrázek 4.18: Padlí dubové u prvku č. 2 (vlastní)

4.4 Návrh nové výsadby/dosadby rozptýlené zeleně v rámci PSZ při KoPÚ

Před samotným návrhem výsadby/dosadby rozptýlené zeleně, je důležité si řešené území důkladně projít, zjistit stav stávající zeleně a charakterizovat přírodní podmínky zájmového území. Dále je zapotřebí zvážit funkci navrhovaného prvků v návaznosti na umístění v terénu. Při navrhování bylo přihlédnuto k předem schválenému návrhu PSZ obcí a ke zdravotnímu stavu některých prvků.

Návrh spočívá zejména ve výsadbě, často jednostranných, liniových prvků. Jednostranná výsadba je zvolena pro lepší průjezd zemědělské techniky, tak aby nedocházelo k dalšímu poškození dřevin. V řešeném území Salačova Lhota, po schvá-

---

lení návrhu PSZ, zřejmě dojde k úpravě nebo úplnému vybudování nových pozemních komunikací, zejména polních cest. Celý návrh výsadby/dosadby je umístěn v příloze č. 7, kde jsou všechny změny zaznamenány do přehledné mapy. Keře jsou vždy doplněny mezi hlavní dřeviny.

4.4.1 Návrh nové výsadby/dosadby

Navrhovaný prvek č. 1 (NP1)

Navrhovaný prvek č. 1 je úplně nová jednostranná výsadba, doprovázející obchvat vesnice Salačova Lhota. Nová výsadba se nachází západně od obce.

Navrhuji výsadbu javoru kleny. Ty budou vysázeny ve vzdálenosti 4,5 m od krajnice pozemní komunikace, tak aby výsadba nezasahovala do rozhledových trojúhelníků. Mezi jednotlivými dřevinami je navrhována vzdálenost 10 m.

- Javor klen 46 ks

Navrhovaný prvek č. 2 (NP2)

U tohoto nově navrhovaného prvku jde především o jednostrannou dosadbu na části polní komunikace, ale také o obnovu již stávajícího porostu z důvodu nadměrného poškození ze strany těžké zemědělské techniky. V mapě současného stavu je tento prvek označen číslem 19 a nachází se západně od obce Salačova Lhota.

Navrhuji výsadbu lípy srdčité, jabloně domácí, břízy bělokoré a do keřového patra krušina olšová. Výsadba je navrhována ve vzdálenosti 4,5 m od krajnice polní cesty, ve sponu 8 m.

- Lípa srdčitá 7 ks
- Jabloň domácí 7 ks
- Bříza bělokorá 7 ks
- Krušina olšová 10 ks

Navrhovaný prvek č. 3 (NP3)

Navrhovaný prvek č. 3 se nachází podél vodního toku. U tohoto prvku jde o doplnění výsadby, která byla poškozena v důsledku stavební činnosti, a také o prořezání porostu pro docílení prostupnosti tohoto prvku. Navrhovaný prvek se nachází nedaleko navrhovaného prvku č. 2 a napojuje se na silnici III/1288.

Navrhuji výsadbu topolu osika, lísky obecné, krušina olšové a brsleny evropského. Dřeviny budou vysazovány ve sponu 6 m.

- Topol osika 5 ks
- Líska obecná 3 ks

-
- Krušina olšová 3 ks
  - Brslen evropský 3 ks

Navrhovaný prvek č. 4 (NP4)

V mapě současného stavu rozptýlené zeleně je tento prvek pod číslem 21. U tohoto prvku je navrženo zejména prořezání hustého starého porostu a v menším měřítku doplnění vhodnými dřevinami. Navrhovaný prvek se nachází v severozápadní části řešeného území.

Navrhuji víceřadou výsadbu lísky obecné, bezu černého a jeřábu ptačího. Ve vzdálenosti jednotlivých dřevin 8 m.

- Líska obecná 20 ks
- Bez černý 15 ks
- Jeřáb ptačí 20 ks

Navrhovaný prvek č. 5 (NP5)

U tohoto prvku navrhuji propojení výsadby s již stávající. Jedná se o výsadbu liniového prvku podél polní cesty, vedoucí severozápadně od místní části Velká Černá. Výsadba bude jednostranná. Návrhem dojde k propojení současných solitérních dřevin (prvek č. 34 a č. 35) a starší výsadby (prvek č. 11).

Navrhuji výsadbu lípy srdčité, topolu osika, břízy bělokoré, slivoně švestky, jabloně domácí a jeřábu ptačího, ve vzdálenosti 4,5 m od hranice polní cesty a sponu 8 m.

- Lípa srdčitá 13 ks
- Topol osika 13 ks
- Bříza bělokorá 14 ks
- Slivoň švestka 14 ks
- Jabloň domácí 14 ks
- Jeřáb ptačí 13 ks

Navrhovaný prvek č. 6 (NP6)

Navrhuji jednostrannou dosadbu dřevin do prvku č. 14 a dále na prořezávku stávajícího keřového patra. Navrhovaný prvek vede severně od místní části Velká Černá.

Návrh zahrnuje výsadbu buku lesního, habru obecného, lípy srdčité, jeřábu ptačího a krušiny olšové. Vzdálenost jednotlivých dřevin je 8 m a 4,5 m od hrany polní cesty, z důvodu napojení na již stávající dřeviny.

- Buk lesní 6 ks

-
– Habr obecný	6 ks
– Lípa srdčitá	7 ks
– Jeřáb ptačí	8 ks
– Krušina olšová	5 ks

Navrhovaný prvek č. 7 (NP7)

U navrhovaného prvku č. 7 se jedná o zcela novou jednostrannou výsadbu, která kopíruje polní cestu na jihozápadní části obce Velká Černá.

Navrhují výsadbu zejména ovocných dřevin, a to jabloně domácí, slivoň švestky, třešně obecné, lípy srdčité a dále lísky obecné. Dřeviny navrhuji vysazovat ve sponu 5 m v minimální vzdálenosti 4,5 m od hranice polní cesty.

– Jabloň domácí	7 ks
– Slivoň švestka	8 ks
– Třešeň obecná	9 ks
– Lípa srdčitá	6 ks
– Líska obecná	8 ks

Navrhovaný prvek č. 8 (NP8)

Zde navrhuji novou jednostrannou výsadbu, kterou dojde k propojení již stávajícího solitérního prvku č. 6. Nově navrhovaný prvek se nachází v jižní části zájmového území.

Navrhují výsadbu dubu letního, jasanu ztepilého, brsleny evropského a krušina olšová, ve sponu 8 m a 4,5 m od hranice polní cesty.

– Dub letní	10 ks
– Jasan ztepilý	10 ks
– Lípa srdčitá	25 ks
– Brslen evropský	13 ks
– Krušina olšová	8 ks

Navrhovaný prvek č. 9 (NP9)

Navrhovaným prvkem je obnova a dosadba již stávajícího remízku (prvek č. 2). Remízek se nalézá v jihozápadní části území a jeho plocha je 0,152 ha.

Navrhují výsadbu jabloně domácí, buku lesního a lísky obecné.

– Jabloň domácí	4 ks
– Buk lesní	5 ks
– Líska obecná	6 ks

Navrhovaný prvek č. 10 (NP10)

Navrhovaný prvek č. 10 se nachází v jižní části, podél vodního toku Trnava. Jedná se především o prořezání a úpravu již stávajících dřevin. Nová výsadba bude prováděna v menším měřítku.

Navrhují výsadbu vrby křehké, vrby jívy a topolu osika.

- Vrba křehká 10 ks
- Vrba jíva 10 ks
- Topol osika 5 ks

Navrhovaný prvek č. 11 (NP11)

Tento prvek je navrhován z důvodu velmi špatného stavu dřevin. Jedná se o liniovou výsadbu podél silnice III/12419. V mapě současného stavu je označen pod číslem 8.

Navrhují zde pokácení a prořezávku poškozených dřevin a výsadbu javoru klen, břízy bělokoré a jeřábu ptačího.

- Javor klen 17 ks
- Bříza bělokorá 13 ks
- Jeřáb ptačí 15 ks

4.4.2 Náklady spojené s výsadbou rozptýlené zeleně

Veškeré vysazované dřeviny jsou již vzrostlejšího charakteru, dřeviny mají výšku 121 – 150 cm (jehličnany 81 – 120 cm) a keře 40 – 60 cm. Jednotkové ceny byly stanoveny z Lesoškolky s. r. o. a Ministerstva životního prostředí.

Tabulka 4.16: Náklady na navrhované dřeviny rozptýlené zeleně (Lesoškolky s. r. o., vlastní zpracování)

Položka	Počet kusů	Cena Kč/ks	Celkem [Kč]
Buk lesní	11	140	1 560
Bříza bělokorá	36	110	3 960
Dub letní	10	140	1 400
Habr obecný	6	140	840
Jabloň domácí	32	140	4 480
Jasan ztepilý	10	140	1 400
Javor klen	46	120	5 520
Javor mléč	8	130	1 040
Lípa srdčitá	58	130	7 540

Slivoň švestka	22	170	3 740
Topol osika	23	50	1 150
Třešeň obecná	9	170	1 530
Vrba jíva	15	40	600
Vrba křehká	15	40	600
Bez černý	15	50	750
Brslen evropský	16	40	640
Jeřáb ptačí	61	100	6 100
Líska obecná	37	90	3 300
Krušina olšová	26	52	1 352
Celkem	47 502 Kč		

Tabulka 4.17: Náklady spojené s výsadbou rozptýlené zeleně (Ministerstvo životního prostředí, vlastní zpracování)

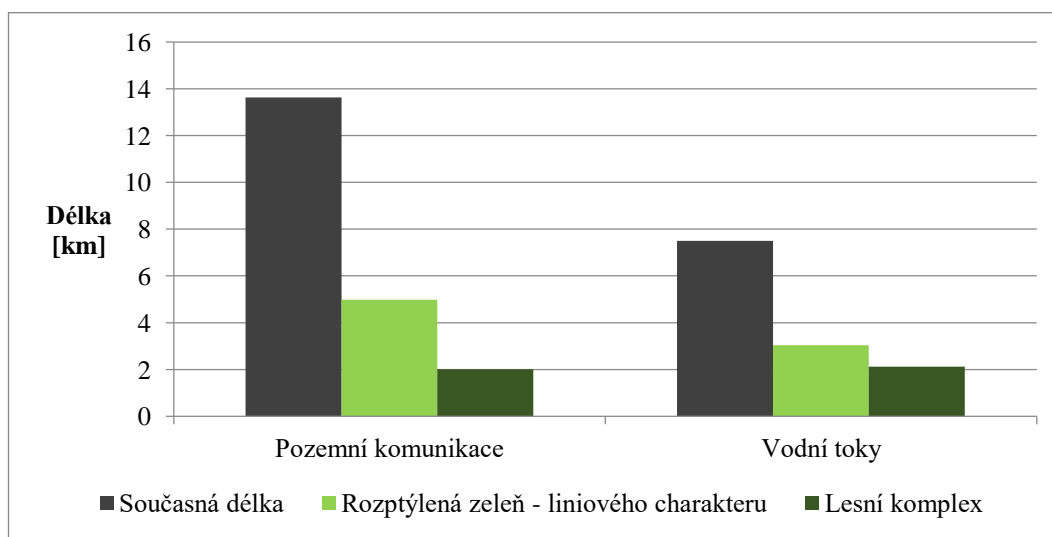
Položka	Počet kusů	Cena Kč/ks	Celkem [kč]
Výsadba listnatého stromu (výška 120 – 150 cm)	301	1 350	406 350
Výsadba keře (výška 40 – 60 cm)	155	320	49 600
Ochrana dřevin (oplůtek)	456	130	59 280
Celkem	515 230 Kč		

V ceně výsadby je zahrnuta samotná výsadba, vykopání jamky a ukotvení dřeviny.

4.5 Vyhodnocení výsledků

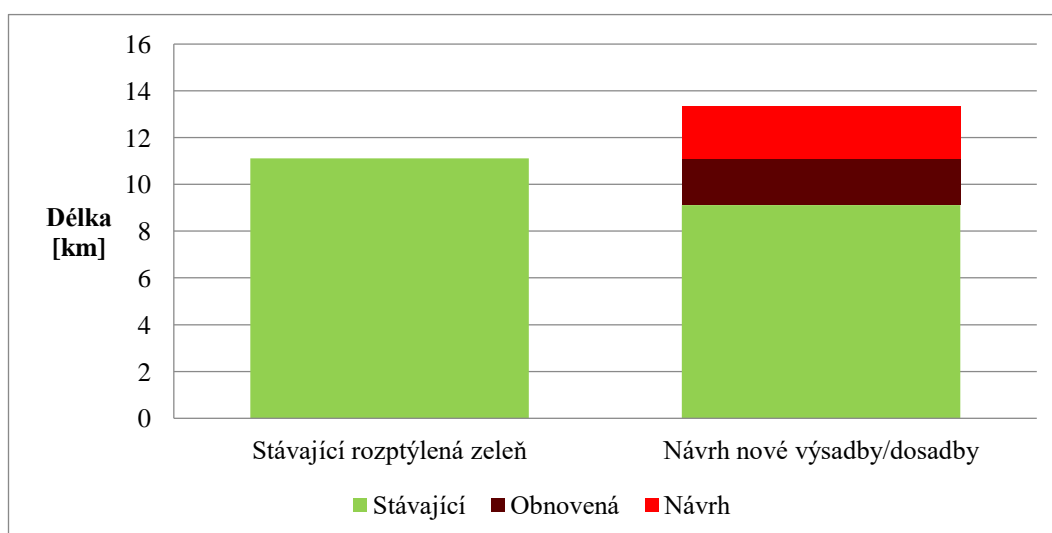
V řešeném území se nachází několik pozemních komunikací, některé z nich jsou doprovázeny liniovou výsadbou nebo lesem. Díky tomuto jsem se rozhodla porovnat délku pozemních komunikací s délkou liniové rozptýlené zeleně a lesních komplexů, výsledek hodnocení je zaznamenán v grafu 4.2.

Vyplývá, že liniová rozptýlená zeleň doprovází 36,5 % pozemních komunikací a les se nachází podél 14,7 %. Zatím co u vodních toků je větší zastoupení jak liniové zeleně (40,6 %), tak i u lesního komplexu (28,3 %).

Graf 4.2: Porovnání délek liniové rozptýlené zeleně a lesů s délkou pozemních komunikací (vlastní zpracování)

Při navrhování nové rozptýlené zeleně došlo k prodloužení liniových prvků, v návaznosti na předem schválený PSZ, a to o 2,233 km, dále pak 17,95 % již stávající zeleně bylo obnoveno, prořezáno a doplněno o nové dřeviny. V grafu 4.3 je znázorněno porovnání současného stavu se stavem návrhu.

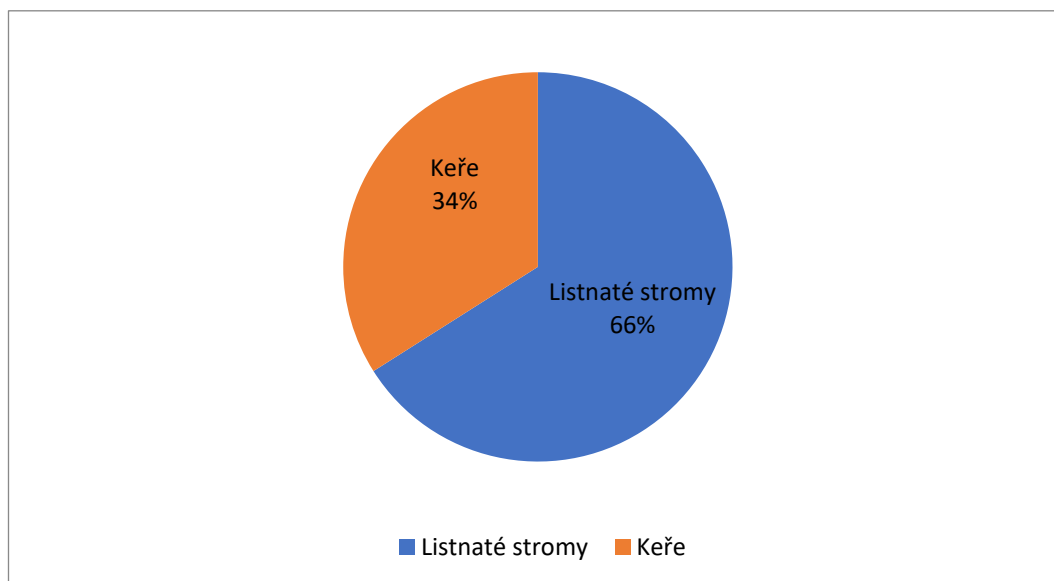

Graf 4.3: Porovnání stávající a navrhované rozptýlené zeleně (vlastní zpracování)

Z hlediska struktury navrhovaných dřevin je navržena výsadba listnatých dřevin, kde stromy jsou zastoupeny v počtu 301 a keře 155 kusů. Nejvíce jsou zastoupeny javory, břízy, jeřáby, lípy i ovocné dřeviny. V grafu 4.4 je znázorněna struktura výsadby.

Graf 4.4: Navrhovaná struktura výsadby (vlastní zpracování)

4.5.1 Diskuse

Patří zařazovat další rozptýlenou zeleň do krajiny? Jsou doprovodné dřeviny rostoucí u pozemních komunikací bezpečné či nebezpečné? Je solitérní dřevina překážkou v terénu nebo spíše orientačním bodem?

Tyto otázky zajímají téměř každého člověka, který se začne věnovat tématu rozptýlené zeleně. I mě tyto otázky napadaly a díky vypracování této diplomové práce jsem si objasnila odpovědi na ně. Dřeviny rostoucí v naší krajině mají nesporný pozitivní vliv na jakýkoli organismus vyskytující se v jeho okolí, a to z různých hledisek (estetických, biologických, klimatických, psychických, ekologických, organizačních,...). Protikladný názor na dřeviny rostoucí u silnic je z důvodu nehodovosti dopravních prostředků v návaznosti na možné usmrcení cestujících.

Vafek (2021) uvádí za Policii ČR „*Především je třeba si uvědomit, že každý občan, je potenciálním aktivním či pasivním účastníkem dopravních nehod. Co se má stát, se stane. Je třeba konstatovat, že v dlouhodobém průměru ročně v ČR na stro- mech zemře kolem 20% osob z celkového počtu usmrcených osob. Proto je třeba okolí komunikací této skutečnosti přizpůsobit s cílem výrazně snížit počet nárazů na*

---

pevné překážky a zmírnit jejich následky. Znamená to zejména redukovat počet, blízkost a masivnost pevných překážek na nejnutnější míru. “

Naopak Kuna (2019) pro Rozhlas Hradec Králové uvádí „*Stromy mají v krajině mnoho funkcí. Zejména pomáhají biodiverzitě krajiny. Dřeviny se mohou vysazovat pouze původní. To znamená, že musí zapadat do krajiny. Ve výsadbě stromů bychom chtěli i nadále pokračovat. “* Dále pak Musil (2008) uvádí pro Deník.cz, že „*Zemědělci tehdy například rozorali meze, napřímili vodní toky. To všechno má dalekosáhlé následky. Proto v některých lokalitách pravidelně vznikají sucha nebo naopak ničivé záplavy. “*

Jsem zastáncem výsadby dřevin ve volné krajině s přihlédnutím ke všem důležitým faktorům ovlivňujícím jeho výsadbu. Rozhodně by se měly obnovovat a udržovat výsadby zejména kolem vodních toků a ploch, pozemních komunikací, remízky, osazené meze, ale i zdravotní stav jednotlivých soliterních dřevin. U výsadby dřevin doprovázející pozemní komunikace je důležité přihlédnout při návrhu výsadby, k vytíženosti dané komunikace a na základě tohoto faktoru uzpůsobit zvážit výsadbu, a zda vůbec bude prováděna. Soliterní dřeviny považuji spíše jako orientační bod, který může rozdělovat nebo určovat hranice pozemků a je pro krajinu i pro obyčejného uživatele přínosný.

---

5 Závěr

Rozptýlená zeleň patří mezi významné krajinné prvky a má velký vliv na okolní krajinu. Bohužel v současné době dochází k jejímu úbytku v důsledku kácení dřevin u pozemních komunikací vyšších tříd nebo zanedbání následné povýsadbové péče.

První část práce, tedy literární rešerše, je hlavně zaměřena na rozptýlenou zeleň, která je popsána v dostupné literatuře. Dále je práce směřována na návrh a výsadbu dřevin v rámci plánu společných zařízení při komplexních pozemkových úpravách. Praktická část diplomové práce směřuje ke zpracování průzkumu oblasti, stanovení vlastností řešeného území Salačova Lhota a popisu jednotlivých prvků rozptýlené zeleně. V neposlední řadě byl vytvořen návrh nové výsadby, ale i obnova již stávající.

Návrh nové výsadby je především složen z liniových prvků, obnova již stávající výsadby byla provedena u nejvíce poškozených dřevin a v návaznosti na předběžně schválený plán společných zařízení obcí. V budoucnu bude zapotřebí postupně obnovit i další prvky rozptýlené zeleně, které se dostanou do špatného zdravotního stavu. V současné době postupně dochází k navyšování rozptýlené zeleně ve volné krajině.

Seznam použitých zdrojů

Seznam tištěné literatury

Ambros, Z. a Štykar, J. (1999). *Geobiocenologie I*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno. ISBN 80-7157-397-3.

Atlas podnebí Československé republiky, (1958). Ústředí správa geodesie a kartografie, Praha.

Bíba, M. (1976). *Sázíme stromy*. Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, Praha.

Buček, A. a Lacina, J. (2007). *Geobiocenologie II: geobiocenologická typologie krajiny České republiky*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno. ISBN 978-80-7375-046-6.

Bulíř, P. a Škorpík, M. (1987). *Rozptýlená zeleň v krajině*. O. P. Sempra, Praha.

Culek, M. (2013). *Biogeografické regiony České republiky*. Masarykova univerzita, Brno. ISBN 978-80-210-6693-9.

Dumbrovský, M. (2017). Protierozní ochrana v kontextu metodického návodu a technického standardu plánu společných zařízení. *Pozemkové úpravy*. 25(2):19-20. ISSN 1214-5815.

Homoláčová, J. (2017). Metodický návod k provádění pozemkových úprav. Státní pozemkový úřad, Praha.

Hrdoušek, V. et al. (2016). *Příručka pro výsadby ovocných dřevin do krajiny Čech, Moravy a Slezska*. Tiskárna Brázda - vydavatelství spolu s MAS Strážnicko, Břeclav. ISBN 978-80-87387-40-5.

Hrušková, M. a Turek, J. (2001). *Památné stromy II*. Silva Regina, Praha. ISBN 80-238-7648-1.

Chytrý, M. (2013). Vymezení vegetačních jednotek a jejich interpretace. In: *Vegetace České republiky: Vegetation of the Czech Republic*. Academia, Praha, pp. 17-30. ISBN 978-80-200-2299-8.

Jahn, Z. (2017). Liniová zeleň vysazovaná v rámci realizací KoPÚ v okrese Nymburk a Praha-východ. *Pozemkové úpravy*. 25(2):2-8. ISSN 1214-5815.

Jelínková, J. a Tuháček, M. (2016). Právní vztahy k dřevinám: praktický průvodce. Grada, Praha ISBN 978-80-271-0112-2.

Jirkovský, V. et al. (1960). *Zakládáme remízky pro zvěř*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.

-
- Jůva, K. et al. (1977). *Ochrana půdy, vegetace, vod a ovzduší*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.
- Kavka, B. (1966). *Zeleň v obcích a krajině*. Tisková, ediční a propagační služba ministerstva místního hospodářství, Praha.
- Kavka, B. a Šindelářová, J. (1978). *Funkce zeleně v životním prostředí*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.
- Kolařík, J. (2021). *Výsadba stromů: Standardy péče o přírodu a krajinu*. Mendelova univerzita, Brno.
- Löw, J. (1995). Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability: metodika pro zpracování dokumentace. Doplněk, Brno. ISBN 80-857-6555-1.
- Maier, K. (2012). *Udržitelný rozvoj území*. Grada, Praha. ISBN 978-80-247-4198-7.
- Mackovič, V. (2017). Jak a proč se zabývat uspořádáním krajiny v územním plánu. *Pozemkové úpravy*. 25(4):13 ISSN 1214-5815
- Marada, P. (2011). *Zvyšování přírodní hodnoty polních honiteb: analýza polních honiteb včetně zdravotního stavu zvěře, postupy při obnově a péči o krajinné prvky, dotace na realizaci jednotlivých opatření*. Grada, Praha. ISBN 978-80-247-3885-7.
- Mareček, J. (1975). *Vegetační doprovod komunikací jako součást soustavy zeleně v zemědělské krajině*. Vědecké práce Výzkumného a šlechtitelského ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích, Praha.
- McNeilan, R. (2012). *The Virginia Master Gardener Handbook*. State University, Oregon.
- Ministerstvo zemědělství. (2020). *Výsadbová a povýsadbová péče o dřeviny*. Praha.
- Ministerstvo životního prostředí. (2016). *Metodika pro realizaci výsadeb dřevin pohlcujících prachové částice podél silničních komunikací i u tzv. plošných zdrojů prašnosti*. ATEM, Praha.
- Nepomucký, P. a Salašová, A. (1996). *Krajinné plánování*. VŠB-Technická univerzita, Ostrava. ISBN 80-7078-371-0.
- Neuhäuslová-Novotná, Z. (1998). *Mapa potencionální přirozené vegetace České republiky: = Map of potential natural vegetation of the Czech Republic: textová část*. Academie, Praha. ISBN 80-200-0687-7.
- Novotná, D. ed. (2001). *Úvod do pojmosloví v ekologii krajiny*. Enigma, Praha. ISBN 80-7212-192-8.
- Olšanská, E. a Janáčková, H. (1968). *Zeleň v krajině: met. příručka pro národní výbory*. Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody, Ostrava.
-

-
- Pilný, J. (1993). *Ochrana a tvorba krajiny*. Vysoká škola chemicko-technologická, Pardubice, ISBN 80-85113-58-9.
- Podhrázská, J. et al. (2011). *Hodnocení účinnosti trvalých vegetačních bariér v ochraně proti větrné erozi*. VÚMOP, Brno. ISBN 978-80-87361-10-8.
- Quitt, E. (1971). *Klimatické oblasti Československa*. Geografický ústav ČSAV, Brno.
- Sklenička, P. (2003). *Základy krajinného plánování*. 2. vydání. Naděžda Skleničková, Praha. ISBN 80-903206-1-9.
- Slavík, L. (2000). *Biotechnické úpravy v krajině*. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Fakulta životního prostředí, Ústí nad Labem. ISBN 80-7044-310-3.
- Sobíšek, B. et al., (1993). *Meteorologický slovník, výkladový a terminologický*. Academia, Praha. ISBN 80-85368-45-5.
- Státní pozemkový úřad, (2016). *Koncepce pozemkových úprav na období let 2016-2020*. ISPRESS, s. r. o., Praha.
- Supuka, J. (1987). *Normatívy zelene a oceňovanie stromov v sídlach*. Veda, Bratislava.
- Šindelářová, J. (1975). *Funkce rozptýlené vysoké zeleně*. Ústav vědeckotechnických informací, Praha.
- Štěpánek, L. a Mareček, J. (1958). *Ozelenění a úprava vesnice i krajiny*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.
- Veličková, M. a Velička, P. (2013). *České a moravské krajiny: historie a současný význam*. Dokořán, Praha. ISBN 978-80-7363-413-1.
- Volný, S. (2002). Ochrana přírodního prostředí. In: Křístek, J. (Eds). *Ochrana lesů a přírodního prostředí*. Matice lesnická spol. s.r.o., Písek, pp. 302-353. ISBN 80-86271-08-0.
- Vráblíková, J. et al. (2010). *Udržitelné hospodaření v krajině Podkrušnohoří*. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, Ústí nad Labem. ISBN 978-80-7414-322-9.
- Zajoncová, D. (2009). Krajinný ráz a ochrana domoviny. In: Klvač, P. (Eds). *Člověk, krajina, krajinný ráz*. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra environmentálních studií, Brno, pp. 29-34. ISBN 978-80-210-5090-7.
- Zlatuška, K. (2016). Průzkumné práce a vyhodnocení podkladů pro návrh sítě polních cest. *Pozemkové úpravy*. (24)2:10-15. ISSN 1214-5815
-

Seznam legislativních zdrojů

Zákon č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech

Vyhláška č. 189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

Vyhláška č. 227/2018 Sb. o charakteristice bonitovaných půdně ekologických jednotek a postupu pro jejich vedení a aktualizaci

ČSN 73 6101

Seznam webových zdrojů

Agentura ochrany přírody a krajiny, (2021). Územní systémy ekologické stability (ÚSES). [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <https://strednicechy.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/uses/>

Denik.cz, (2008). *Mladí ekologové bojují za víc zeleně nejen v obci Olešenka*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: https://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/20080423ekologove_olesenka.html

Eagri.cz, (2021). *Protierozní opatření*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-pudy/eroze-pudy/protierozni-opatreni/>

Esterka, J. (2021). *Jak zvýšit bezpečnost provozu na silnici s alejí...a nekácet?* [online] [cit. 21. 04. 2021]. Dostupné z: <http://www.aleje.org/pro-uredniky-a-spravce/jak-zvysit-bezpecnost>

Greenmax.cz, (2015). *Speciální kotvení stromu*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <https://www.greenmax.cz/kotveni-stromu>

Hradec.rozhlas.cz, (2019). *Příroda*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <https://hradec.rozhlas.cz/u-polnich-cest-se-v-posledni-dobe-casto-sazi-nove-stromy-jsou-utocistem-lesni-8027619>

Ochrana přírody, (2021). *Kácení dřevin*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <https://www.ochranaprirody.cz/statni-sprava/vybrane-spravni-agendy/kaceni-drevin/>

ÚSES, (2020). *ÚSES – realizace*. [online] [cit. 21. 02. 2021]. Dostupné z: <http://www.uses.cz/1.30-uses-realizace>

Vafek, M. (2021). *Stromořadí kolem silnic*. [online] Policie [cit. 28. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stromoradi-kolem-silnic.aspx>

Zitkrajinou.cz, (2021). *Jak pozemkové úpravy bojují se suchem a erozí*. [online] [cit. 21. 04. 2021]. Dostupné z: <http://zitkrajinou.cz/voda-a-sucho/pozemkove-upravy-bojuji-se-suchem-erozi/>

Seznam zdrojů mapových podkladů

DIBAVOD.cz, (2021). *Struktura DIBAVOD*. [online] [cit. 28. 12. 2021]. Dostupné z: <https://www.dibavod.cz/27/struktura-dibavod.html>

Geology.cz, (2021). *WMS služby*. [online] [cit. 28. 12. 2021]. Dostupné z: <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online/wms>

Geoportál ČÚZK.cz, (2021). *Data*. [online] [cit. 28. 12. 2021]. Dostupné z: [https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(t15g3smpzxybt1wtv2lihwob\)\)/Default.aspx?head_tab=sekc e-02-gp&mode=TextMeta&text=dSady_uvod&menu=20&news=yes](https://geoportal.cuzk.cz/(S(t15g3smpzxybt1wtv2lihwob))/Default.aspx?head_tab=sekc e-02-gp&mode=TextMeta&text=dSady_uvod&menu=20&news=yes)

Státní pozemkový úřad, (2021). *Celostátní databáze BPEJ*. [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.spucr.cz/bpej/celostatni-databaze-bpej>

Další zdroje

Český hydrometeorologický ústav, (2019). *Úsek hydrologie*. [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: http://voda.chmi.cz/opv/doc/hydrologicky_seznam_povodi.pdf

Eagri.cz, (2014). *Centrální evidence vodních toků*. [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/aplikace/cevt.html>

Geologie, (2014). *Geomorfologické mapy*. [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: http://geologie.vsb.cz/CviceniInzenyrskaGeologie/KAPITOLY/3_GEOMORFOLOGICK%C3%89_MAPY/3_GEOMORFOLOGICKE_MAPY.htm

Geology, (2007). *Geologická encyklopedie*. [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: <http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl?moldanubikumgeo>

Informační systém Masarykovy univerzity, (2020). *Převod BPEJ na STG*. [online] [cit. 28. 12. 2020]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/sci/podzim2014/Z7000/um/BPEJ_STG_prevod.pdf

Honsová, D. (2007). *Langův dešťový faktor* [online] Příroda [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=910>

Místopisy, (2020). *Místopisný průvodce po České Republice* [online] [cit. 30. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/794/salacova-lhota/historie/>

Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2020, (2020) *Český statistický úřad* [online] [cit. 28. 12. 2020]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/121739326/1300722003.pdf/f9160497-cec0-4750-a293-77ef7bce1092?version=1.1>

Územní plán obce Salačova Lhota (1:5000)

Salacovalhota.cz, (2014). *Historie obce*. [online] [cit. 28. 12. 2020]. Dostupné z:

<http://www.salacovalhota.cz/historie-obce/ms-1020/p1=1020>

Seznam obrázků

Obrázek 1.1: Schéma doprovodné liniové zeleně (Esterka, 2021)	23
Obrázek 3.2: Znak obce Salačova Lhota (www.salacovalhota.cz)	26
Obrázek 3.3: Administrativní členění (vlastní zpracování)	27
Obrázek 3.4: Mapa hydrologických poměrů v řešeném území (vlastní zpracování). 34	
Obrázek 3.5: Geologická mapa (vlastní zpracování)	35
Obrázek 3.6: Mapa BPEJ v řešeném území (vlastní zpracování)	37
Obrázek 3.7: Mapa STG v řešeném území (vlastní zpracování)	41
Obrázek 4.8: Dřevina prvku č. 12 (vlastní).....	45
Obrázek 4.9: Podrost prvku č. 7 (vlastní)	46
Obrázek 4.10: Mladá výsadba u prvku č. 11 (vlastní)	47
Obrázek 4.11: Levá strana prvku č. 27 (vlastní)	49
Obrázek 4.12: První část prvku č. 23 (vlastní).....	50
Obrázek 4.13: První mez prvku č. 17 (vlastní)	54
Obrázek 4.14: Uschlá dřevina u prvku č. 27 (vlastní).....	56
Obrázek 4.15: Mechanické poškození dřeviny v prvku č. 8 (vlastní).....	57
Obrázek 4.16: Poškození kořenového systému (vlastní)	57
Obrázek 4.17: Svraštělka javorová (vlastní)	58
Obrázek 4.18: Padlí dubové u prvku č. 2 (vlastní).....	58

Seznam tabulek

Tabulka 3.1: Počet obyvatel (Český statistický úřad, 2021).....	28
Tabulka 3.2: Zastoupení jednotlivých kultur v řešeném území (vlastní zpracování)	28
Tabulka 3.3: Charakteristika mírně teplé oblasti (Guitt, 1971)	29
Tabulka 3.4: Průměrné roční rozdělení teplot vzduchu (Atlas podnebí ČSSR, 1958)	29
Tabulka 3.5: Průměrné roční rozdělení srážek (Atlas podnebí ČSSR, 1958).....	30
Tabulka 3.6: Průměrná četnost směrů větrů v roce (Atlas podnebí ČSSR, 1958).....	30
Tabulka 3.7: Rozdělení oblastí dle Langova dešťového faktoru f (Sobíšek, 1993)...	30
Tabulka 3.8: Rozdělení oblastí dle Minářovy vláhové jistoty (Sobíšek, 1993).....	31
Tabulka 3.9: Přehled povodí IV. Řádu (www.voda.chmi.cz, vlastní zpracování).....	32
Tabulka 3.10: Přehled vodních toků (www.eagri.cz, vlastní zpracování)	32
Tabulka 3.11: Přehled vodních nádrží (vlastní zpracování).....	33
Tabulka 3.12: Geomorfologické členění (www.geologie.vsb.cz, vlastní zpracování)	36
Tabulka 3.13: Přehled ÚSES v katastrálním území (Územní plán obce Salačova Lhota).....	38
Tabulka 3.14: Přehled trofických a hydrických řad v řešeném území (is.muni.cz)...	40
Tabulka 4.15: Posouzení druhového složení z hlediska vegetačního stupně (Ambros, Štykar, 1999, vlastní zpracování).....	55
Tabulka 4.16: Náklady na navrhované dřeviny rozptýlené zeleně (Lesoškolky s. r. o., vlastní zpracování)	62
Tabulka 4.17: Náklady spojené s výsadbou rozptýlené zeleně (Ministerstvo životního prostředí, vlastní zpracování).....	63

Seznam grafů

Graf 3.1: Procentuelní zastoupení jednotlivých kultur v k. ú. Salačova Lhota (vlastní zpracování).....	39
Graf 4.2: Porovnání délek liniové rozptýlené zeleně a lesů s délkou pozemních komunikací (vlastní zpracování)	64
Graf 4.3: Porovnání stávající a navrhované rozptýlené zeleně (vlastní zpracování) .	64
Graf 4.4: Navrhovaná struktura výsadby (vlastní zpracování)	65

Seznam zkratk

BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČSSR	Československá socialistická republika
HPJ	Hlavní půdní jednotka
KPP	Komplexní průzkum půd
KoPÚ	Komplexní pozemkové úpravy
TTP	Trvalý travní porost
SZ	Společná zařízení

Seznam příloh

Příloha č. 1: Seznam HPJ v řešeném území (Vyhláška č. 227/2018 Sb.)

Příloha č. 2: Seznam BPEJ v řešeném území (VÚMOP)

Příloha č. 3: Land use řešeného území (vlastní zpracování)

Příloha č. 4: Mapa potenciální vegetace v řešeném území (vlastní zpracování)

Příloha č. 5: Mapa ÚSES v řešeném území (vlastní zpracování)

Příloha č. 6: Současný stav rozptýlené zeleně v řešeném území (vlastní zpracování)

Příloha č. 7: Návrh nové výsadby rozptýlené zeleně v řešeném území (vlastní zpracování)

Příloha č. 8: Fotodokumentace jednotlivých prvků rozptýlené zeleně (vlastní)

Příloha č. 1: Seznam HPJ v řešeném území (Vyhláška č. 227/2018 Sb.)

Kód HPJ	Popis HPJ
29	Kambizemě modální eubazické až mezobazické, včetně slabě oglejených variet, na rulách, svorech, fylitech, amfibolitech, gabrech, gabrodioritech, nerozlišeném střídání hornin bazických, neutrálních, kyselých, popřípadě žulách, středně těžké až středně těžké lehčí, bez skeletu až středně skeletovité, s převládajícími dobrými vláhovými poměry.
34	Kambizemě dystrické, kambizemě modální mezobazické, kryptopodzoly modální, kambizemě a kryptopodzoly arenické, včetně slabě oglejených variet, na všech půdotvorných substrátech z pevných hornin lehčího zrnitostního rázu, lehké až středně těžké lehčí, bez skeletu až středně skeletovité, vláhově zásobené, ve vlhkém období až převlhčené, vždy však v mírně chladném klimatickém regionu.
40	Půdy se sklonitostí vyšší než 12 stupňů, na všech substrátech, zrnitostně středně těžké lehčí až lehké, s různou skeletovitostí, vláhově závislé na klimatu a expozici.
50	Kambizemě oglejené a glejové, pseudogleje modální, kambické, dystrické na žulách, rulách, svorech, fylitech, ryolitech, dacitech, ryolitových tufech, porfýrech, porfýritech, keratofýrech, znělcích, trachytech, amfibolitech, gabrech, gabrodioritech, hadcích, peroditech, pikritech a opukách, bazických vyvřelinách a jejich tufech s lehčí středně těžkou zeminou a na všech substrátech v KR 9, převážně středně těžké lehčí až středně těžké, slabě až středně skeletovité, se sklonem k dočasnému zamokření.
58	Fluvizemě glejové a oglejené na nivních uloženinách (> 0,7 m), popřípadě s podloží teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí (výjimečně i lehké), bez skeletu až slabě skeletovité, hladina vody níže 1 m, vláhové poměry nepříznivé.
64	Gleje modální, stagnogleje modální, gleje fluvické, gleje kambické, pseudogleje glejové na svahových hlínách, nivních uloženinách, jílovitých a slinitých materiálech, zkulturněné, s upraveným vodním režimem, středně těžké až velmi těžké, bez skeletu nebo slabě skeletovité, vláhové poměry při funkci drenáže poměrně příznivé.
67	Gleje, pseudogleje glejové na různých substrátech často vrstevnatě uložených, v polohách širokých depresí a rovinných celků, lehčí středně těžké, středně těžké až velmi těžké, bez skeletu až slabě skeletovité, při vodních tocích závislé na výšce hladiny toku, těžko odvodnitelné.
68	Gleje včetně zrašelinělých, gleje histické, černice glejové zrašelinělé na píscích, jílech, slínech, svahovinách, (nivních uloženinách) v okolí menších vodních toků, půdy úzkých depresí včetně svahů, obtížně vymezitelné, převážně bez skeletu až středně skeletovité, lehčí středně těžké, středně těžké až velmi těžké, nepříznivý vodní režim.
73	Kambizemě oglejené, pseudogleje glejové i hydroeluviované, gleje hydroeluviované i povrchové, gleje kambické, katény půd nacházející se ve svahových polohách, zpravidla zamokřené s výskytem svahových pramenišť, lehčí středně těžké až velmi těžké, až středně skeletovité.

Příloha č. 2: Seznam BPEJ v řešeném území (VÚMOP)

Kód BPEJ	Třída ochrany	Klimatický region	Sklon	Expozice	Skeletovitost	Hloubka půdy
7.29.01	I.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.04	II.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	středně skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.11	I.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.14	III.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	středně skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.41	IV.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.44	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	jih, východ a západ	středně skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.51	IV.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	sever	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.29.54	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	sever	středně skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.40.67	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	výrazný sklon	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.40.68	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	výrazný sklon	jih, východ a západ	středně skeletovitá, silně skeletovitá	půda hluboká, půda středně hluboká, půda mělká

7.40.77	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	výrazný sklon	sever	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.40.89	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	příkrý sklon, sráz	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá, středně skeletovitá, silně skeletovitá	půda hluboká, půda středně hluboká, půda mělká
7.50.01	III.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.50.11	III.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.50.14	IV.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	středně skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.50.41	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.58.00	II.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí	půda hluboká
7.64.01	III.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.64.11	III.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.67.01	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.68.11	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
7.73.11	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	mírný sklon	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká

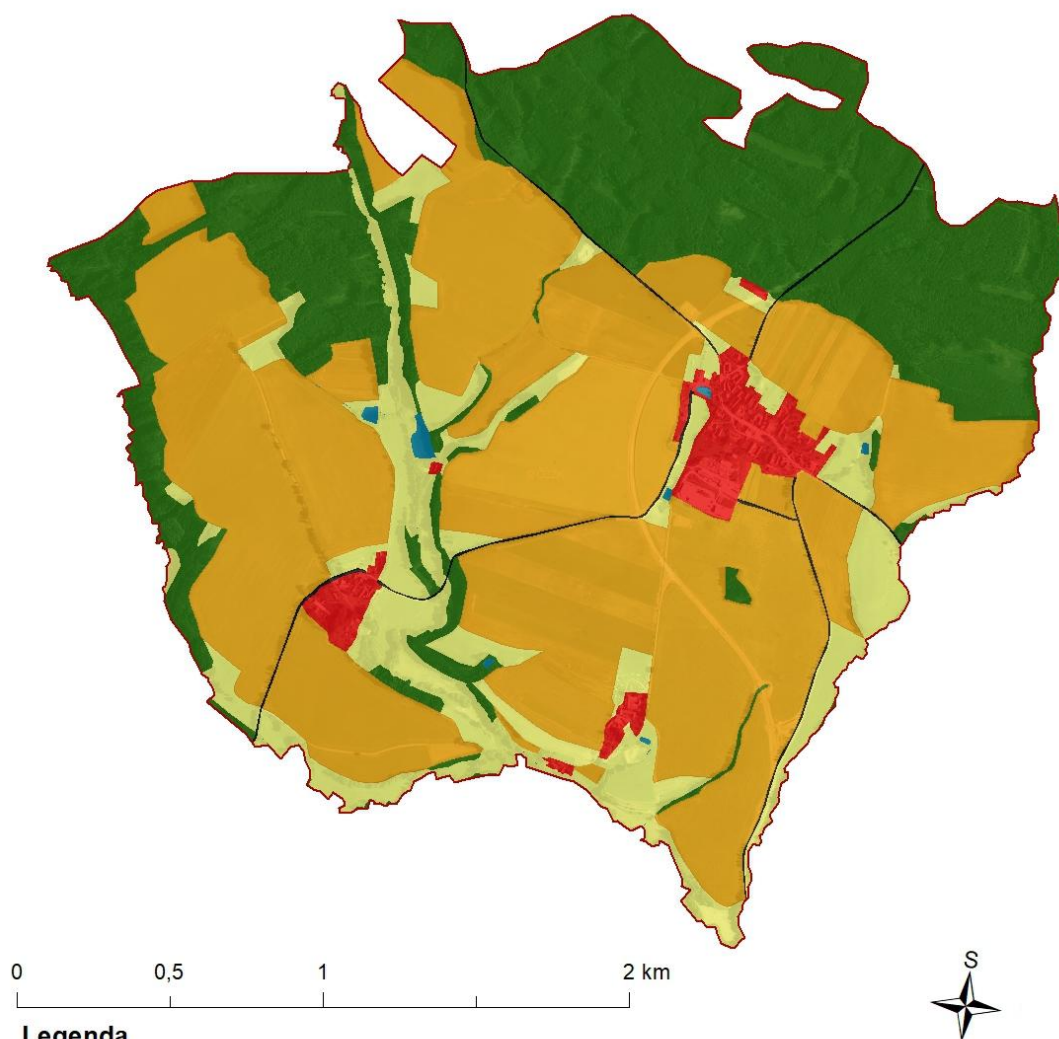

7.73.41	V.	MT4 - mírně teplý, vlhký	střední sklon	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
8.34.21	I.	MCH – mírně chladný vlhký	mírný sklon	jih, východ a západ	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká
8.67.01	V.	MCH – mírně chladný vlhký	rovina, úplná rovina	všesměrná	bezskeletovitá, s příměsí, slabě skeletovitá	půda hluboká a středně hluboká

Příloha č. 3: Land use řešeného území (vlastní zpracování)

Legenda

 Katastrální území Salačova Lhota

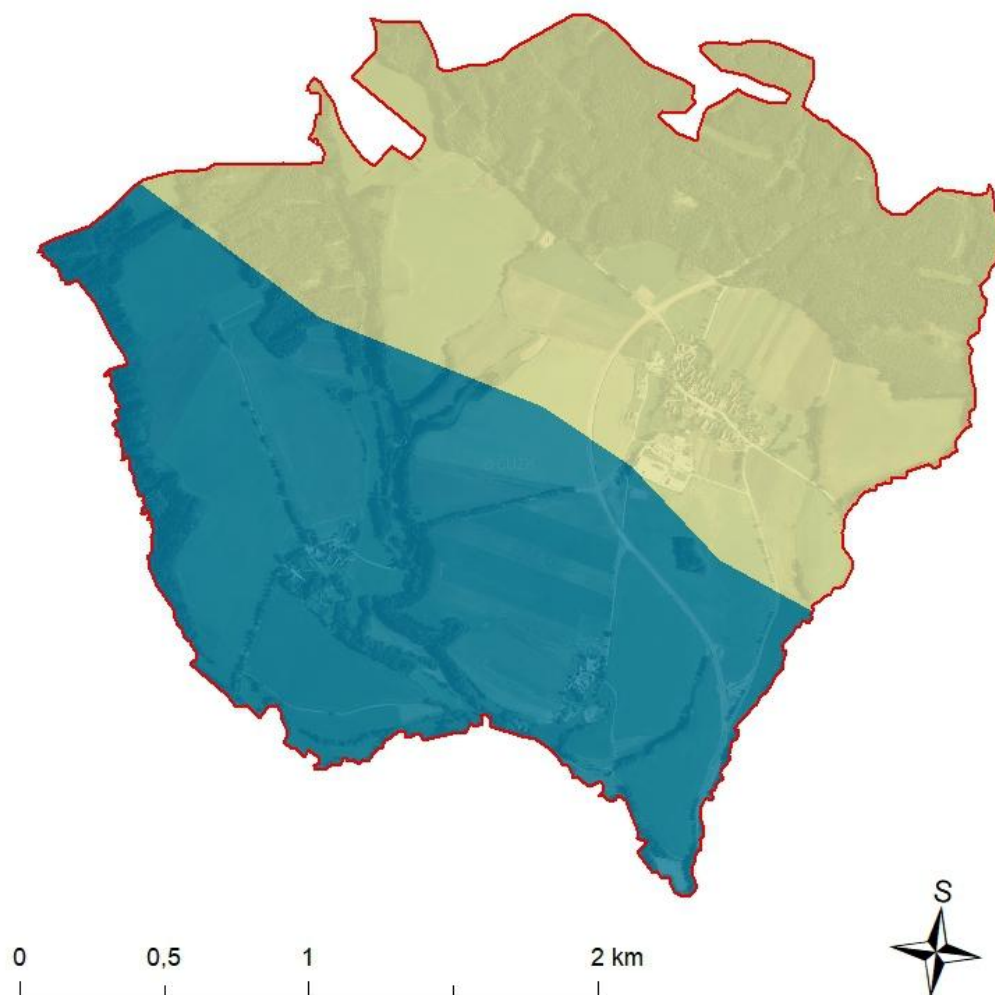
Landuse v řešeném území

- Les
- Orná půda
- Ostatní plocha
- TTP
- Vodní toky a plochy
- Zastavěná plocha

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podklad: Ortofoto
Vlastní zpracování
Vypracovala: Bc. Nikola Pílská

Příloha č. 4: Mapa potenciální vegetace v řešeném území (vlastní zpracování)

Legenda

- Katastrální území Salačova Lhota
- Potenciální vegetace v řešeném území**
- Biková a/nebo jedlová doubrava
- Biková bučina

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podklad: Ortofoto
Zdroj: CENIA
Vlastní zpracování
Vypracovala: Bc. Nikola Pilská

Příloha č. 5: Mapa ÚSES v řešeném území (vlastní zpracování)

Legenda

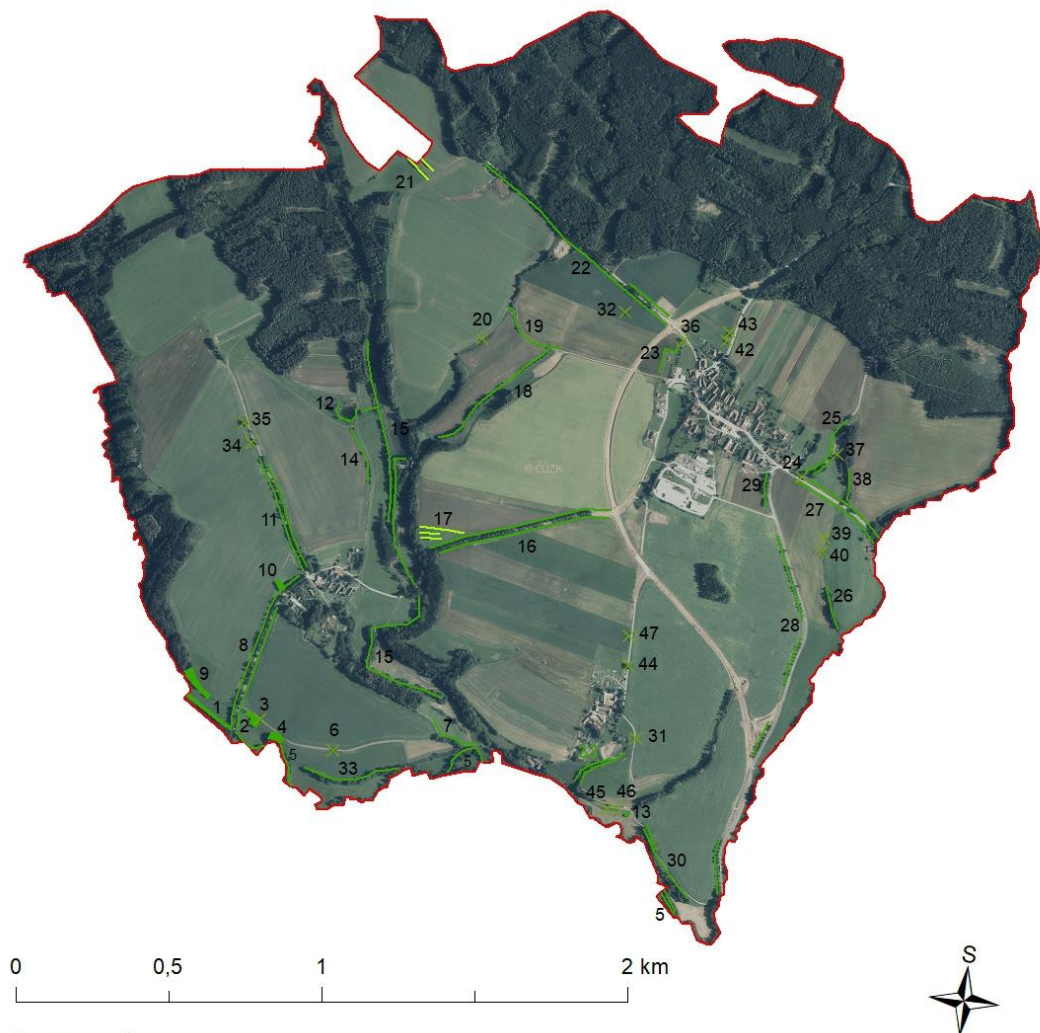
 Katastrální území Saláčova Lhota

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podklad: ZM 1:10 000
Vlastní zpracování
Vypracovala: Bc. Nikola Pilská

Opatření k ochraně a tvorbě životního

Stav	Mimo řešené území	
		Regionální biocentrum (RBC)
		Lokální biocentrum (LBC)
		Regionální biokoridor (RBK)
		Lokální biokoridor (LBK)

Příloha č. 6: Současný stav rozptýlené zeleně v řešeném území (vlastní zpracování)

Legenda

- Katastrální území Salačova Lhota
- Liniová výsadba
- Soustava mezí
- Soliterní dřevina

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podklad: Ortofoto
Vlastní zpracování
Vypracovala: Bc. Nikola Pílská

Příloha č. 7: Návrh nové výsadby rozptýlené zeleně v řešeném území (vlastní zpracování)

Legenda

- Katastrální území Salačova Lhota
- Navrhované prvky - liniového charakteru
- Navrhovaný prvek - remízek

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podklad: Ortofoto
Vlastní zpracování
Vypracovala: Bc. Nikola Pilská

Příloha č. 8: Fotodokumentace jednotlivých prvků rozptýlené zeleně (vlastní)

Prvek č. 1

Prvek č. 2

Prvek č. 3

Prvek č. 4

Prvek č. 5

Prvek č. 6

Prvek č. 7

Prvek č. 8

Prvek č. 9

Prvek č. 10

Prvek č. 11

Prvek č. 12

Prvek č. 13

Prvek č. 14

Prvek č. 15

Prvek č. 16

Prvek č. 17

Prvek č. 18

Prvek č. 19

Prvek č. 20

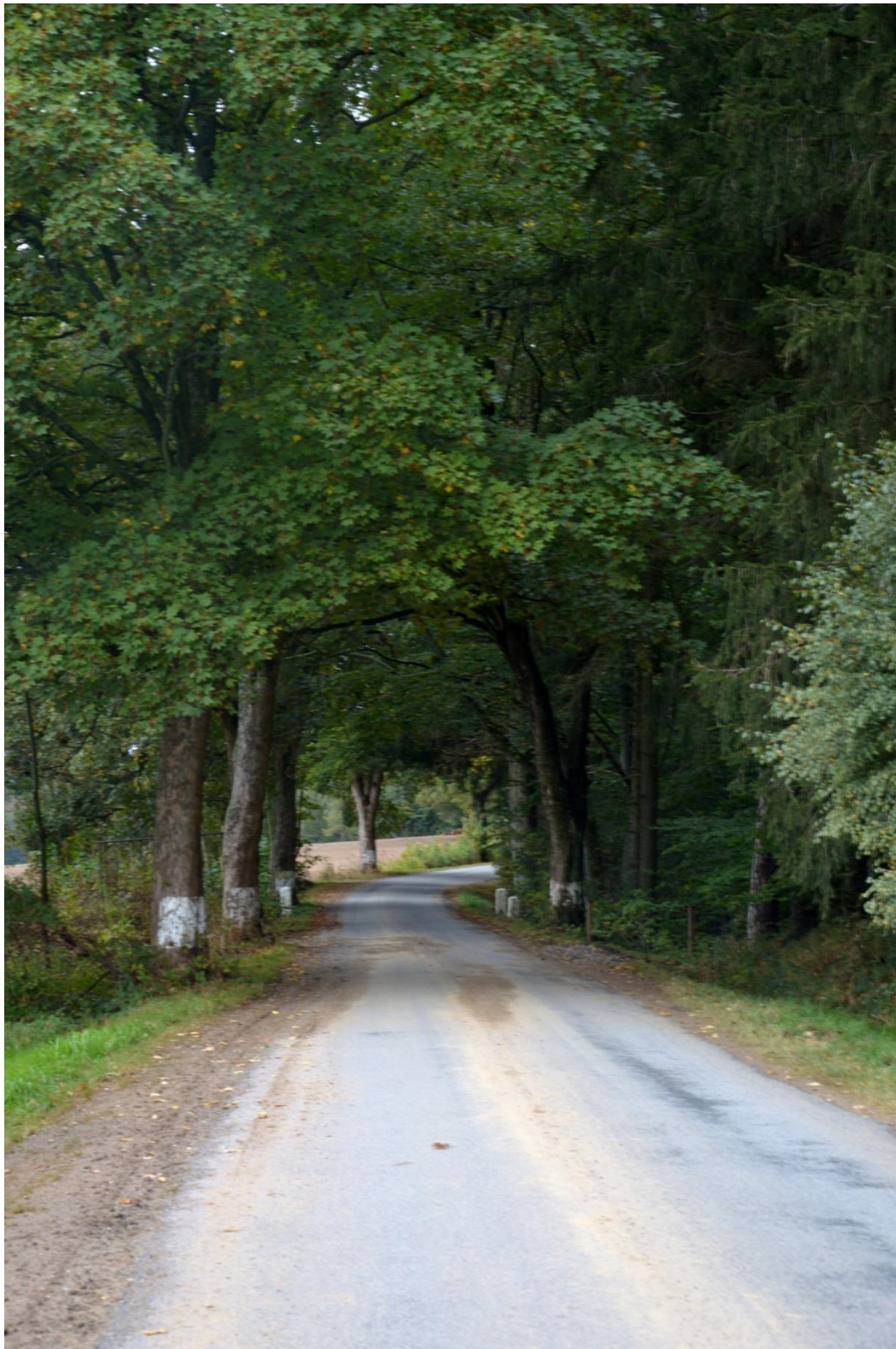

Prvek č. 21

Prvek č. 22

Prvek č. 23

Prvek č. 24

Prvek č. 25

Prvek č. 26

Prvek č. 27

Prvek č. 28

Prvek č. 29

Prvek č. 30

Prvek č. 31

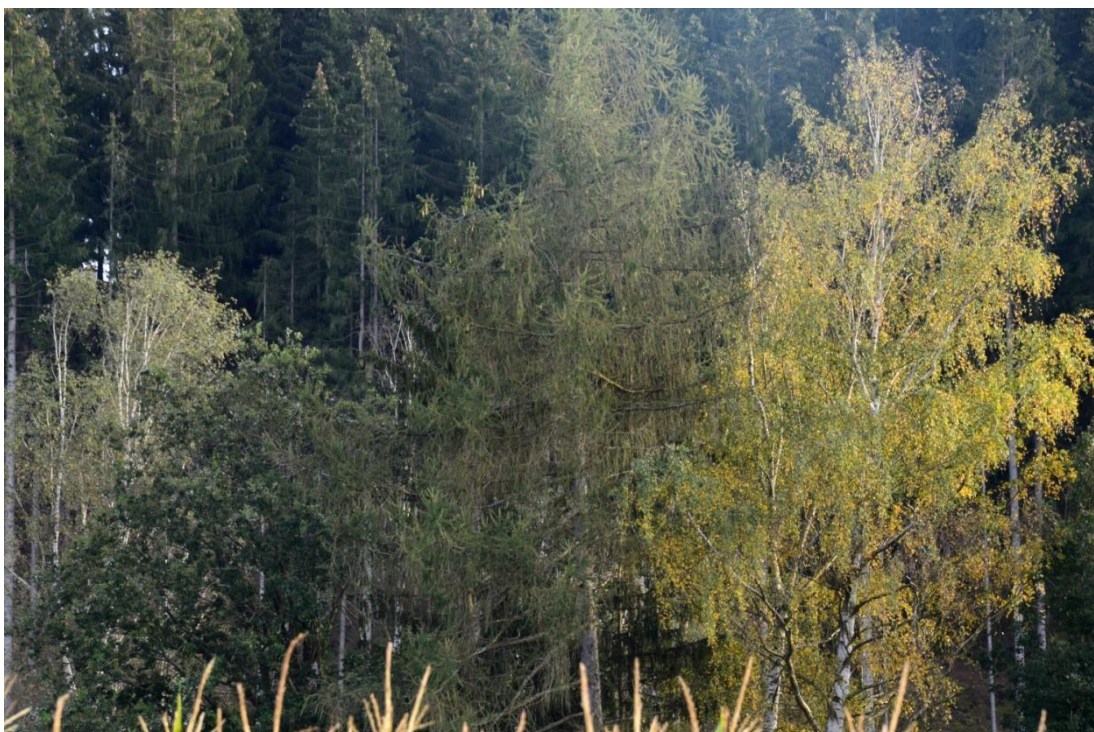

Prvek č. 32

Prvek č. 33

Prvek č. 34 a č. 35

Prvek č. 36

Prvek č. 37

Prvek č. 38

Prvek č. 39

Prvek č. 40

Prvek č. 41

Prvek č. 42 a č. 43

Prvek č. 44

Prvek č. 45 a č. 46

Prvek č. 47

